

USTAWA
z dnia 26 czerwca 2003 r.

o nasiennictwie¹⁾

Opracowano na podstawie: tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, Nr 80, 541, Nr 191, poz. 1362, z 2009 r. Nr 69, poz. 591, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241, Nr 215, poz. 1665, z 2010 r. Nr 239, poz. 1591, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (Dz. WE L 193 z 20.07.2002, z późn. zm.);
- 2) dyrektywy 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. WE L 193 z 20.07.2002, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. WE L 193 z 20.07.2002, z późn. zm.);
- 4) dyrektywy 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzeniakami ziemniaków (Dz. WE L 193 z 20.07.2002, z późn. zm.);
- 5) dyrektywy 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włókniстых (Dz. WE L 193 z 20.07.2002, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy 66/401/WE z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. WE L 125 z 11.07.1966, z późn. zm.);
- 7) dyrektywy 66/402/WE z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. WE L 125 z 11.07.1966, z późn. zm.);
- 8) dyrektywy 92/33/EWG z dnia 28 kwietnia 1992 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych innym niż nasiona (Dz. WE L 157 z 10.06.1992, z późn. zm.);
- 9) dyrektywy 92/34/EWG z dnia 28 kwietnia 1992 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych i roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. WE L 157 z 10.06.1992, z późn. zm.);
- 10) dyrektywy 98/56/EWG z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin ozdobnych (Dz. WE L 226 z 13.08.1998, z późn. zm.);
- 11) dyrektywy 93/61/EWG z dnia 2 lipca 1993 r. określająca wykazy wskazujące warunki, jakie mają być spełnione przez materiał rozmnożeniowy i siewny warzyw, inny niż nasiona, zgodnie z dyrektywą 92/33/EWG (Dz. WE L 250 z 07.10.1993);
- 12) dyrektywy 93/62/EWG z dnia 5 lipca 1993 r. ustanawiająca środki wykonawcze dotyczące nadzoru i monitorowania dostawców i zakładów zgodnie z dyrektywą 92/33/EWG w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż materiał siewny (Dz. WE L 250 z 07.10.1993);
- 13) dyrektywy 93/64/EWG z dnia 5 lipca 1993 r. ustanawiająca środki wykonawcze dotyczące nadzoru i monitorowania dostawców i obiektów zgodnie z dyrektywą 92/34/EWG w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin owocowych oraz roślinami owocowymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. WE L 250 z 07.10.1993);
- 14) dyrektywy 93/48/EWG z dnia 23 czerwca 1993 roku ustanawiająca wykaz warunków, jakie mają być spełnione przez materiał rozmnożeniowy roślin sadowniczych i rośliny sadownicze przeznaczone do produkcji owoców, stosownie do dyrektywy nr 92/34/EWG (Dz. WE L 250 z 07.10.1993);
- 15) dyrektywy 93/79/EWG z dnia 21 września 1993 r. określająca dodatkowe przepisy wykonawcze dla wykazów odmian materiału rozmnożeniowego roślin owocowych oraz roślin owocowych przechowywanych przez dostawców zgodnie z dyrektywą 92/34/EWG (Dz. WE L 256 z 14.10.1993);
- 16) dyrektywy 74/268/EWG z dnia 2 maja 1974 r. ustanawiająca specjalne warunki dotyczące obecności „*Avena fatua*” w roślinach pastewnych i materiale siewnym roślin zbożowych (Dz. WE L 141 z 24.05.1974);
- 17) dyrektywy 93/17/EWG z dnia 30 marca 1993 r. określająca wspólnotowe klasy dla elitarnych sadzeniaków ziemniaka, wraz z warunkami oraz oznaczeniami stosowanymi dla tych klas (Dz. WE L 106 z 30.04.1993);

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa reguluje sprawy:

- 1) rejestracji odmian gatunków roślin uprawnych oraz gatunków roślin uprawnych, których materiał siewny jest używany do uszlachetniania gatunków określonych w załączniku nr 1;
- 2) wytwarzania i oceny materiału siewnego, w tym materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego, a także materiału szkółkarskiego, odmian gatunków roślin uprawnych, o których mowa w pkt 1, oraz gatunków i odmian roślin użytkowanych jako rośliny ozdobne;
- 3) obrotu i kontroli materiału siewnego odmian gatunków roślin uprawnych określonych w załączniku nr 2 oraz gatunków i odmian roślin użytkowanych jako rośliny ozdobne;

-
- 18) dyrektywy 1999/68/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. określająca dodatkowe przepisy w odniesieniu do wykazów odmian roślin ozdobnych prowadzonych przez dostawców na mocy dyrektywy 98/56/WE (Dz. WE L 172 z 08.07.1999);
 - 19) dyrektywy 86/109/EWG z dnia 27 lutego 1986 r. ograniczająca obrót materiałem siewnym niektórych gatunków roślin pastewnych oraz oleistych i włóknistych do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako „elitarny materiał siewny” lub „kwalifikowany materiał siewny” (Dz. WE L 93 z 08.04.1986);
 - 20) dyrektywy 1999/66/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustalająca wymagania dotyczące etykiety lub innego dokumentu sporządzonego przez dostawcę zgodnie z dyrektywą 98/56/WE (Dz. WE L 164 z 30.06.1999);
 - 21) dyrektywy 89/14/EWG z dnia 15 grudnia 1988 r. określająca grupy odmian boćwiny i buraka korzeniowego odnoszące się do warunków izolowania upraw z załącznika I do dyrektywy 70/458/EWG w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin warzywnych (Dz. WE L 8 z 11.01.1989);
 - 22) dyrektywy z dnia 72/169/EWG 14 kwietnia 1972 r. w sprawie określenia cech charakterystycznych i minimalnych warunków do celów kontroli odmian winorośli (Dz. WE L 103 z 02.05.1972);
 - 23) dyrektywy 72/180/EWG z dnia 14 kwietnia 1972 r. określająca cechy i warunki minimalne dla celów badania odmian gatunków roślin rolniczych (Dz. WE L 108 z 08.05.1972);
 - 24) dyrektywy 75/502/EWG z 25 lipca 1975 r. ograniczająca obrót materiałem siewnym wiechliny łąkowej (*Poa pratensis* L.) do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako „elitarny materiał siewny” lub „kwalifikowany materiał siewny” (Dz. WE L 228 z 29.08.1975);
 - 25) dyrektywy 93/49/ EWG z 23 czerwca 1993 r. ustanawiającej warunki jakie musi spełniać materiał rozmnożeniowy roślin ozdobnych i rośliny ozdobne stosownie do dyrektywy 91/682/ EWG (Dz. WE L 250 z 07.10.1993, z późn. zm.);
 - 26) dyrektywy 72/168/ EWG z dnia 14 kwietnia 1972 r. określająca cechy i warunki minimalne dla celów kontroli odmian gatunków roślin warzywnych (Dz. WE L 103 z 02.05.1968);
 - 27) dyrektywy 68/193/EWG z 9 kwietnia 1968 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym winorośli (Dz. WE L 93 z 17.04.1968, z późn. zm.);
 - 28) dyrektywy 2004/117/WE z dnia 22 grudnia 2004 r. zmieniającej dyrektywy 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/54/WE, 2002/55/WE oraz 2002/57/WE w odniesieniu do badań przeprowadzanych pod nadzorem urzędowym oraz równoważności materiału siewnego produkowanego w krajach trzecich (Dz. Urz. UE L 14 z 18.01.2005, str. 18).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

-
- 4) wytwarzania, oceny oraz obrotu i kontroli materiału siewnego odmian gatunków roślin rolniczych objętych systemami oceny określonej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), nieprzeznaczonych do obrotu na obszarze Unii Europejskiej.

2. Przepisy ustawy nie dotyczą:

- 1) materiału siewnego roślin uprawnych przeznaczonego do państw trzecich;
- 2) leśnego materiału rozmnożeniowego.

Art. 2.

1. W rozumieniu ustawy określenie:

- 1) odmiana – oznacza zbiorowość roślin w obrębie botanicznej jednostki systematycznej najniższego znanego stopnia, która niezależnie od tego, czy w pełni odpowiada warunkom przyznania wyłącznego prawa:
 - a) jest określona na podstawie przejawianych właściwości wynikających z określonego genotypu lub kombinacji genotypów,
 - b) jest odróżnialna od każdej innej zbiorowości roślin na podstawie co najmniej jednej z przejawianych właściwości,
 - c) pozostaje niezmieniona po rozmnożeniu;
- 2) odmiana mieszańcowa - oznacza odmianę, której materiał siewny jest wytwarzany każdorazowo przez krzyżowanie określonych zbiorowości roślin, zgodnie z podanym przez hodowcę tej odmiany sposobem i kolejnością;
- 3) składnik odmiany mieszańcowej - oznacza odmianę lub linię rośliny wykorzystywaną w procesie wytwarzania odmiany mieszańcowej;
- 4) odmiana miejscowa – oznacza zbiorowość roślin w obrębie gatunku roślin uprawnych, z wyłączeniem roślin rolniczych, powstałą w wyniku długotrwałego oddziaływania miejscowych czynników przyrodniczych i rolniczych, a nie w wyniku prac hodowlanych;
- 4a) populacja miejscowa – oznacza zbiór populacji gatunku rośliny lub zbiór jednorodnego genetycznie wegetatywnego potomstwa pojedynczej rośliny w ramach gatunku rośliny (klony), które w sposób naturalny przystosowały się do warunków środowiskowych regionu pochodzenia;
- 4b) odmiana dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych – oznacza populację miejscową lub odmianę naturalnie przystosowaną do warunków lokalnych, zagrożoną postępującą z czasem utratą różnorodności genetycznej między i w obrębie populacji lub odmian tego samego gatunku lub ograniczeniem bazy genetycznej gatunku spowodowanym ingerencją człowieka lub zmianami warunków środowiskowych (erozja genetyczna);
- 5) zachowanie odmiany - oznacza działalność zmierzającą do wytworzenia materiału siewnego tej odmiany, która zapewni jej charakterystyczne właściwości, wyrównanie i trwałość;
- 6) materiał siewny - oznacza rośliny lub ich części przeznaczone do siewu, sadzenia, szczepienia, okulizacji lub innego sposobu rozmnażania roślin, w tym z zastosowaniem metod biotechnologii;
- 6a) materiał hodowcy - oznacza materiał siewny wytworzony przez hodowcę odmiany w sposób zapewniający zachowanie właściwych cech tej odmiany, który jest przeznaczony do wytworzenia materiału siewnego kategorii elitarny w urzędowej ocenie materiału siewnego lub kategorii standard;
- 7) materiał siewny kategorii elitarny - oznacza:

-
- a) materiał siewny bazowy wytworzony przez hodowcę i przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany,
 - b) materiał siewny przedbazowy stanowiący rozmnożenia poprzedzające materiał siewny bazowy i na wniosek hodowcy przeznaczony do produkcji materiału siewnego bazowego lub kategorii kwalifikowany;
- 8) materiał siewny kategorii kwalifikowany – oznacza materiał siewny wyprodukowany bezpośrednio z materiału siewnego kategorii elitarny i przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany kolejnych rozmnożeń lub do produkcji innej niż produkcja materiału siewnego;
- 9) materiał siewny kategorii standard - oznacza:
- a) materiał siewny roślin warzywnych, spełniający wymagania dotyczące wytwarzania i jakości dla tej kategorii, wytworzony przez hodowcę odmiany i przez niego oceniony z: materiału hodowcy, materiału siewnego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany, oraz który jest przeznaczony do celów innych niż produkcja materiału siewnego,
 - b) materiał rozmnożeniowy winorośli pochodzący z rozmnożenia materiału kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard i przeznaczony głównie do produkcji innej niż produkcja materiału siewnego;
- 9a) materiał siewny odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych – oznacza materiał siewny spełniający wymagania dotyczące wytwarzania i jakości dla tego rodzaju materiału siewnego, wytworzony przez zachowującego odmianę i przez niego oceniony, przeznaczony do celów innych niż produkcja materiału siewnego;
- 10) materiał siewny kategorii handlowy - oznacza materiał siewny określonych gatunków roślin pastewnych, oleistych lub włóknistych spełniający wymagania jakościowe określone dla tej kategorii;
- 11) materiał rozmnożeniowy roślin ozdobnych - oznacza nasiona, części roślin lub rośliny, łącznie z podkładkami, przeznaczone do rozmnażania i produkcji roślin ozdobnych;
- 12) materiał szkółkarski - oznacza materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin sadowniczych;
- 13) materiał szkółkarski CAC (Conformitas agraria communitatis) - oznacza materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin sadowniczych inny niż materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany;
- 14) materiał rozmnożeniowy roślin warzywnych - oznacza części roślin lub rośliny, łącznie z podkładkami, z wyjątkiem nasion, przeznaczone do rozmnażania i produkcji roślin warzywnych;
- 15) materiał nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych - oznacza całe rośliny uzyskane z materiału rozmnożeniowego przeznaczone do nasadzeń innych niż produkcja materiału siewnego;
- 16) materiał rozmnożeniowy winorośli - oznacza sadzonki i szczepy ukorzenione, pędy jednoroczne i pędy niezdrewniałe, podkładki, zrazy i sadzonki szkółkarskie przeznaczone do rozmnażania i produkcji winorośli;
- 17) partia materiału siewnego - oznacza określoną ilość:
- a) materiału siewnego odmiany jednorodnej pod względem jej właściwości,
 - b) materiału siewnego mieszanek o określonym przez prowadzącego obrót składzie kilku odmian lub gatunków roślin uprawnych,

-
- c) jednostek materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego możliwą do zidentyfikowania ze względu na jego jednorodność i pochodzenie;
- 18) stopień kwalifikacji - oznacza kolejne rozmnożenie materiału siewnego w obrębie kategorii;
- 19) obrót - oznacza oferowanie do sprzedaży, sprzedaż, dostawę materiału siewnego lub inny sposób dysponowania tym materiałem, z wyjątkiem materiału siewnego przeznaczonego do:
- a) oceny i kontroli,
 - b) przerobu, uszlachetniania i pakowania,
 - c) innych celów niż siew i sadzenie,
 - d) celów naukowych, doświadczalnych i hodowli roślin;
- 20) hodowca - oznacza osobę, która:
- a) wyhodowała albo odkryła i wyprowadziła odmianę albo
 - b) jest lub była pracodawcą osoby, o której mowa w lit. a, albo zawarła umowę, w ramach której inna strona tej umowy wyhodowała albo odkryła i wyprowadziła odmianę, albo
 - c) jest następcą prawnym osób, o których mowa w lit. a lub lit. b, albo
 - d) zachowuje odmianę;
- 21) producent - oznacza osobę fizyczną, prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która wytwarza materiał siewny;
- 22) prowadzący obrót - oznacza osobę fizyczną, prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która prowadzi obrót materiałem siewnym;
- 23) dostawca - oznacza producenta lub prowadzącego obrót zajmującego się materiałem szkółkarskim, materiałem rozmnożeniowym lub nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych, wpisanego do rejestru przedsiębiorców na podstawie ustawy o ochronie roślin;
- 24) państwa członkowskie - oznacza państwa będące członkami Unii Europejskiej;
- 25) państwa trzecie - oznacza państwa niebędące członkami Unii Europejskiej;
- 26) wspólnotowy katalog - oznacza wykaz odmian rolniczych i warzywnych Unii Europejskiej dopuszczonych do obrotu na terytorium państw członkowskich;
- 27) próba urzędowa - oznacza próbę materiału siewnego pobraną w ramach urzędowych działań;
- 28) systemy OECD – systemy nasienne OECD – dla kwalifikacji odmianowej nasion wprowadzanych do obrotu międzynarodowego stosowane przez Rzeczpospolitą Polską:
- a) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion traw i roślin strączkowych oraz motylkowatych drobnonasiennych wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
 - b) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion zbóż wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
 - c) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion buraka cukrowego i pastewnego wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,
 - d) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion kukurydzy i sorga wprowadzanych do obrotu międzynarodowego,

e) system OECD dla kwalifikacji odmianowej nasion roślin krzyżowych i innych gatunków roślin oleistych i włóknistych wprowadzanych do obrotu międzynarodowego.

2. Przepis ust. 1 pkt 20 lit. a nie dotyczy osób, które wyhodowały albo odkryły i wyprowadziły odmianę na podstawie umowy o pracę albo innej umowy, chyba że umowy te stanowią inaczej.

3. Działania wykonywane przez:

- 1) Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, zwany dalej „Centralnym Ośrodkiem”,
- 2) Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- 3) osobę prawną lub fizyczną upoważnioną przepisami ustawy do działań w imieniu organów państwa,
- 4) osobę fizyczną upoważnioną do działań pomocniczych prowadzonych pod kontrolą organów państwa

- uważa się za urzędowe działania w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej dotyczących nasiennictwa.

3a. Działania, o których mowa w ust. 3, obejmują w szczególności badania odrębności, wyrównania i trwałości lub badania wartości gospodarczej odmiany, sporządzanie opisu odmian, zwanego dalej „urzędowym opisem”, ocenę materiału siewnego oraz pobieranie prób materiału siewnego.

3b. Działania w zakresie oceny materiału siewnego i pobierania prób materiału siewnego wykonywane przez osoby akredytowane do tych czynności przez organy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa uważa się za działania wykonywane pod urzędowym nadzorem w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej dotyczących nasiennictwa.

4. Osoby wykonujące działania, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i 4, nie mogą z tych działań czerpać żadnych korzyści materialnych.

Art. 3.

Do postępowania w sprawach uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

Rozdział 2

Rejestracja odmian

Art. 4.

1. Rejestr odmian, zwany dalej „krajowym rejestrem”, prowadzi się dla odmian gatunków określonych w załączniku nr 1, z wyjątkiem odmian użytkowanych w celach ozdobnych.
2. Krajowy rejestr prowadzi Centralny Ośrodek.

Art. 5.

1. Odmianę wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli jest odrębna, wyrównana i trwała oraz jeżeli:
 - 1) ma zadowalającą wartość gospodarczą - w przypadku gatunków roślin uprawnych określonych w załączniku nr 3;
 - 2) hodowca:

-
- a) nadał odmianie nazwę zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach rozporządzenia Rady nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz. Urz. WE L 227 z 1.09.1994, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 16, str. 390, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 637/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. ustanawiającego reguły wykonawcze co do odpowiedniego nazewnictwa odmian gatunków roślin rolniczych i warzyw (Dz. Urz. WE L 191 z 23.07.2009, str. 3),
 - b) zachowuje odmianę i posiada jej materiał siewny w ilości wystarczającej do prowadzenia badań tej odmiany.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy:

- 1) odmian traw, jeżeli hodowca złożył pisemne oświadczenie, że materiał siewny jego odmiany nie będzie wykorzystywany do uprawy na cele pastewne;
- 2) odmian roślin rolniczych zarejestrowanych w innym państwie członkowskim na podstawie badań wartości gospodarczej odmiany, jeżeli materiał siewny tych odmian będzie wytwarzany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem do obrotu na terenie tego państwa członkowskiego;
- 3) odmian roślin rolniczych przeznaczonych wyłącznie do wywozu do państw trzecich.

3. Odmianę miejscową wpisuje się do krajowego rejestru, biorąc pod uwagę:

- 1) opis odmiany określający charakterystyczne właściwości odmiany, potwierdzający jej przystosowanie do warunków miejscowych;
- 2) dostępne wyniki badań tej odmiany, potwierdzające jej znaczenie użytkowe;
- 3) informacje uzyskane w trakcie jej uprawy, reprodukcji lub innego jej wykorzystania.

3a. Odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych wpisuje się do krajowego rejestru, jeżeli:

- 1) ma znaczenie w określonym regionie, w którym odmiana ta była tradycyjnie uprawiana i do którego naturalnie się przystosowała, zwanym dalej „regionem pochodzenia”, dla:
 - a) zachowania materiału genetycznego w jego naturalnym otoczeniu, a w przypadku gatunków roślin uprawnych – w środowisku rolniczego gospodarowania, w którym gatunki wykształciły swoje właściwości wyróżniające (zachowania in situ),
 - b) zrównoważonego wykorzystania zasobów genetycznych roślin populacji miejscowych i odmian przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i zagrożonych erozją genetyczną;
- 2) jest odrębna, wyrównana i trwała, przy czym, jeżeli poziom wyrównania jest określany na podstawie występowania roślin nietypowych stosuje się 10 % standard populacyjny przy przynajmniej 90 % prawdopodobieństwie;
- 3) zachowujący odmianę nadał jej nazwę zgodnie z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, przy czym odmianie tej można nadać więcej niż jedną nazwę, jeżeli nazwy te są powszechnie znane;
- 4) jest zachowywana w regionie pochodzenia;

-
- 5) nie jest wpisana do krajowego rejestru albo wspólnotowego katalogu jako odmiana inna niż odmiana dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych lub
 - 6) została skreślona z krajowego rejestru albo wspólnotowego katalogu co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o jej wpis do krajowego rejestru albo w przypadku, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 – minęły co najmniej dwa lata od dnia upływu okresu określonego w art. 57 ust. 4, lub
 - 7) nie została zgłoszona w celu przyznania wyłącznego prawa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300, z 2006 r. Nr 126, poz. 877 oraz z 2007 r. Nr 99, poz. 662) albo nie jest chroniona na podstawie tych przepisów, albo nie została zgłoszona do ochrony, albo nie jest chroniona przez Wspólnotowy Urząd Odmian Roślin (CPVO).
4. Odmian genetycznie zmodyfikowanych nie wpisuje się do krajowego rejestru.

Art. 6.

1. Odmianę uznaje się za odrębną, jeżeli w dniu złożenia wniosku o wpis do krajowego rejestru różni się ona w sposób wyraźny co najmniej jedną właściwością od innej odmiany:
 - 1) odnośnie do której został złożony wniosek o wpis do rejestru lub która została wpisana do rejestru w państwie członkowskim, lub
 - 2) która jest wpisana do wspólnotowych katalogów odmian lub, w przypadku odmiany rośliny sadowniczej, do odpowiednich rejestrów państw członkowskich.
2. Odmianę uznaje się za wyrównaną, jeżeli, przy uwzględnieniu sposobu rozmnażania właściwego dla tej odmiany, jest ona wystarczająco jednolita pod względem właściwości branych pod uwagę przy badaniach odrębności, jak również innych właściwości użytych do opisu tej odmiany.
3. Odmianę uznaje się za trwałą, jeżeli jej charakterystyczne właściwości uwzględnione przy badaniach jej odrębności, jak również inne właściwości użyte do opisu tej odmiany nie zmieniają się po jej rozmnożeniu.

Art. 7.

Za odmianę o zadowalającej wartości gospodarczej uważa się odmianę, która w porównaniu do odmian wpisanych do krajowego rejestru ma takie właściwości, które powodują poprawę wartości gospodarczej w uprawie oraz w przerobie i użytkowaniu roślin lub wyrobów z nich wytworzonych; dopuszcza się, aby pojedyncze, niekorzystne właściwości odmiany, w porównaniu do odmian wpisanych do krajowego rejestru, były zrekompensowane innymi korzystnymi właściwościami.

Art. 7a.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje decyzję w sprawie uznania odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych za odmianę mającą znaczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 3a pkt 1, w określonym regionie pochodzenia, na wniosek zachowującego tę odmianę, po zasięgnięciu opinii w tym zakresie właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) proponowaną nazwę odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych;
 - 4) wskazanie miejsca zachowania;
 - 5) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
 - 6) uzasadnienie znaczenia odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, o którym mowa w art. 5 ust. 3a pkt 1, w regionie pochodzenia.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się gatunek i odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych oraz region pochodzenia tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa.

Art. 8. (uchylony).

Art. 9.

1. Odmianę wpisuje się do krajowego rejestru na wniosek hodowcy albo jego pełnomocnika, z tym że odmianę miejscową oraz odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych wpisuje się na wniosek zachowującego odmianę.
2. Pełnomocnikiem hodowcy może być osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej mająca miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innych państw członkowskich.
3. Jeżeli hodowca ma miejsce zamieszkania albo siedzibę w państwie trzecim, to wniosek o wpis do rejestru składa jego pełnomocnik.

Art. 10.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy składania wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru, biorąc pod uwagę biologiczne właściwości danego gatunku rośliny.

Art. 11.

1. Wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru składa się do Centralnego Ośrodka.
2. Wniosek o wpis odmiany, z wyłączeniem odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, do krajowego rejestru zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania hodowcy albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) oznaczenie odmiany na etapie hodowli;
 - 4) proponowaną nazwę odmiany;

-
- 5) wskazanie miejsca zachowania odmiany;
 - 6) wskazanie kraju wyhodowania albo odkrycia i wyprowadzenia odmiany;
 - 7) oświadczenie hodowcy, że odmiana jest albo nie jest genetycznie zmodyfikowana;
 - 8) informację o złożeniu wniosku o wpis odmiany do rejestru lub o przyznanie wyłącznego prawa hodowcy do odmiany w innym państwie członkowskim lub trzecim;
 - 9) oświadczenie hodowcy, że zamierza produkować materiał siewny wyłącznie kategorii standard - w przypadku roślin warzywnych.
- 2a. Wniosek o wpis odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych do krajowego rejestru zawiera:
- 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) proponowaną nazwę odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych;
 - 4) wskazanie miejsca zachowania;
 - 5) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
 - 6) dzień skreślenia odmiany z krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu albo dzień wygaśnięcia okresu określonego w art. 57 ust. 4 – w przypadku, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:
- 1) upoważnienie do reprezentowania hodowcy we wszystkich sprawach związanych z wpisem odmiany do krajowego rejestru, jeżeli wniosek składa pełnomocnik hodowcy;
 - 2) opis odmiany albo opis składników odmiany mieszańcowej (kwestionariusz techniczny);
 - 3) informację o pochodzeniu, schemacie hodowli i strukturze odmiany;
 - 4) wyniki przeprowadzonego w Rzeczypospolitej Polskiej badania wartości gospodarczej odmiany w przypadku gatunków roślin określonych w załączniku nr 2;
 - 5) pisemną zgodę hodowcy:
 - a) składników odmiany mieszańcowej na ich wykorzystanie do hodowli, jeżeli składnik tej odmiany mieszańcowej jest chroniony wyłącznym prawem hodowcy do odmiany,
 - b) odmiany macierzystej chronionej wyłącznym prawem hodowcy do odmiany, jeżeli została wykorzystana do hodowli odmiany pochodnej;
 - 6) (uchylony);
 - 7) kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru.
- 3a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2a, dołącza się:
- 1) decyzję, o której mowa w art. 7a ust. 1;
 - 2) opis odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych (kwestionariusz techniczny);

-
- 3) kopię dowodu uiszczenia opłaty za złożenie wniosku o wpis odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych do krajowego rejestru.
- 3b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2a, dołącza się także:
- 1) wyniki badań odrębności, wyrównania i trwałości, przeprowadzonych przez jednostki inne niż Centralny Ośrodek,
 - 2) informacje odnośnie wiedzy uzyskanej z praktycznego doświadczenia w czasie uprawy, rozmnażania i wykorzystania odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych,
 - 3) informacje dotyczące odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, inne niż określone w pkt 2, uzyskane w szczególności z urzędów odpowiedzialnych za genetyczne zasoby roślin lub organizacji wyznaczonych do tego celu przez inne państwa członkowskie
- jeżeli zachowujący odmianę je posiada.
4. (uchylony).
5. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, nie mogą być udostępniane bez pisemnej zgody hodowcy, a dane, o których mowa w ust. 3a pkt 2 – bez pisemnej zgody zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych.
6. Jeżeli złożono wnioski nieróżniące się wyraźnie od siebie, to pierwszeństwo wpisu do rejestru ma ta odmiana, w stosunku do której wniosek wpłynął wcześniej do Centralnego Ośrodka, co potwierdza nadany każdemu z wniosków numer wpływu.

Art. 12.

1. Przed wpisaniem odmiany do krajowego rejestru Centralny Ośrodek przeprowadza badania odrębności, wyrównania i trwałości, zwane dalej „badaniami OWT”, lub badania wartości gospodarczej odmiany, zwane dalej „badaniami WGO”, zgodnie z metodykami opracowanymi na podstawie metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO) albo wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV), a w przypadku ich braku - zgodnie z metodykami badań opracowanymi przez Centralny Ośrodek.
2. Badania, o których mowa w ust. 1, są prowadzone przez okres niezbędny do dokonania oceny, czy dana odmiana jest odrębna, wyrównana i trwała lub posiada zadowalającą wartość gospodarczą.
3. Badanie odmiany zgłoszonej do wpisu do krajowego rejestru rozpoczyna się w najbliższym sezonie wegetacyjnym następującym po terminie złożenia wniosku.
4. Przed rozpoczęciem badań OWT lub WGO Centralny Ośrodek zawiadamia pisemnie hodowcę o terminie rozpoczęcia i przewidywanym terminie zakończenia badań.
5. Hodowca w celu przeprowadzenia badań OWT lub WGO jest obowiązany dostarczyć nieodpłatnie materiał siewny do jednostki, w której będą prowadzone badania, wskazanej przez Centralny Ośrodek.
6. Materiał siewny dostarczony do badań OWT lub WGO powinien być wolny od organizmów kwarantannowych.
7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, niezbędną do przeprowadzenia badań OWT lub WGO ilość materiału siewnego

oraz terminy, w jakich materiał ten należy dostarczyć do Centralnego Ośrodka, biorąc pod uwagę biologiczne właściwości danego gatunku rośliny.

8. (uchylony).
9. Jeżeli Centralny Ośrodek nie prowadzi badań OWT dotyczących danego gatunku, może:
 - 1) zlecić przeprowadzenie tych badań lub ich części innemu podmiotowi albo
 - 2) uznać wyniki badań OWT wykonanych za granicą- na koszt hodowcy, jeżeli wyrazi on pisemną zgodę.
10. Centralny Ośrodek, przed zleceniem wykonania badań OWT albo przed uznaniem wyników badań OWT, przekazuje hodowcy na piśmie wysokość kosztów związanych z tymi badaniami.
11. Jeżeli hodowca w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o wysokości kosztów, o których mowa w ust. 10, nie dokona wpłaty na rachunek wskazany przez Centralny Ośrodek, wniosek o wpisanie odmiany do krajowego rejestru pozostawia się bez rozpoznania.
12. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, gatunki roślin dla których badanie OWT przeprowadza się według wytycznych UPOV lub metodyk CPVO, uwzględniając zalecenia dyrektyw Unii Europejskiej.

Art. 13.

1. Hodowca w czasie trwania badań OWT lub WGO jest obowiązany:
 - 1) prowadzić dokumentację dotyczącą zachowania odmiany, która powinna zawierać dane o wytwarzaniu wszystkich rozmnożeń poprzedzających otrzymanie materiału siewnego kategorii elitarny;
 - 2) umożliwić Centralnemu Ośrodkowi przeprowadzanie kontroli obejmującej:
 - a) dokonanie przeglądu roślinnych materiałów hodowlanych i hodowlanego materiału siewnego,
 - b) pobranie próbek kontrolnych materiału siewnego w celu sprawdzenia tożsamości odmiany,
 - c) sprawdzenie dokumentacji, o której mowa w pkt 1, i posiadanej bazy hodowlanej;
 - 3) udzielać, na wniosek Centralnego Ośrodka, pisemnych wyjaśnień i informacji niezbędnych do przeprowadzenia badań OWT lub WGO.
2. Jeżeli w trakcie badań OWT lub WGO nastąpiła zmiana hodowcy, nowy hodowca jest obowiązany pisemnie zawiadomić o tym Centralny Ośrodek w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana hodowcy.
3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, dołącza się kopię dokumentów potwierdzających prawo hodowcy do odmiany.
4. Hodowcy umożliwia się zapoznanie się z przebiegiem oraz wynikami badań OWT lub WGO jego odmiany.
5. Jeżeli hodowca zachowuje odmianę w innym państwie członkowskim, Centralny Ośrodek może zwrócić się do odpowiedniego urzędu tego państwa o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli zachowania odmiany.

Art. 13a.

1. Do odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych stosuje się przepisy art. 12 i 13 dotyczące badań OWT.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, metody dotyczące badania OWT dla odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, biorąc pod uwagę biologiczne właściwości poszczególnych gatunków.

Art. 14.

1. Po przeprowadzeniu badań OWT lub WGO, a w przypadku odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych – badań OWT, dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje decyzję w sprawie wpisania odmiany do krajowego rejestru, z zastrzeżeniem ust. 1a.
- 1a. W przypadku gdy do wniosku o wpis odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych do krajowego rejestru zostały dołączone wyniki badań i informacje, o których mowa w art. 11 ust. 3b, dyrektor Centralnego Ośrodka może bez przeprowadzenia badań OWT wpisać odmianę do krajowego rejestru, jeżeli są spełnione warunki określone w art. 5 ust. 3a.
2. Dyrektor Centralnego Ośrodka odmawia, w drodze decyzji:
 - 1) wpisania odmiany do krajowego rejestru, jeżeli:
 - a) odmiana nie spełnia warunków, o których mowa w art. 5 ust. 1, lub
 - b) hodowca nie uiścił opłaty za badania OWT lub WGO, o których mowa w art. 12 ust. 1;
 - 2) wpisania odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych do krajowego rejestru, jeżeli:
 - a) odmiana dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych nie spełnia warunków, o których mowa w art. 5 ust. 3a,
 - b) zachowujący odmianę nie uiścił opłaty za badanie OWT, o którym mowa w art. 12 ust. 1.
3. Od decyzji w sprawie wpisania odmiany do krajowego rejestru przysługuje hodowcy, a od decyzji w sprawie wpisania odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych – zachowującemu odmianę, odwołanie do ministra właściwego do spraw rolnictwa.
4. Hodowca odmiany wpisanej do krajowego rejestru otrzymuje raport końcowy dotyczący badań OWT.
5. Centralny Ośrodek może udostępnić odpłatnie jednostce, która zajmuje się urzędową rejestracją odmian lub udzielaniem ochrony prawnej do odmiany w innym państwie członkowskim, raport końcowy dotyczący badań OWT, chyba że umowa dotycząca udostępniania tego raportu, zawarta między Centralnym Ośrodkiem a tą jednostką, stanowi inaczej.
- 5a. Opłaty za udostępnianie raportu końcowego, o którym mowa w ust. 5, stanowią dochód budżetu państwa.
6. Hodowca, którego odmiana została wpisana do krajowego rejestru, przekazuje *Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa*²⁾ próbkę materiału siewnego niezbędną do dokonania badań kontrolnych.
7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do odmian materiału szkółkarskiego i ziemniaka.

²⁾ Obecnie: Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa

-
8. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, określi wielkość próbki, o której mowa w ust. 6, mając na względzie właściwe dokonanie badań kontrolnych.

Art. 15.

1. Każdy może zgłosić pisemne zastrzeżenia do dyrektora Centralnego Ośrodka w sprawie wpisania odmiany do krajowego rejestru, jeżeli posiada dokumenty lub informacje potwierdzające, że:
 - 1) odmiana nie spełnia warunków, o których mowa w art. 5 ust. 1, lub
 - 2) hodowca nie jest uprawniony do złożenia wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru.
2. Centralny Ośrodek, w terminie 14 dni od dnia rozstrzygnięcia zastrzeżeń dotyczących wpisu odmiany do krajowego rejestru, pisemnie informuje zgłaszającego zastrzeżenia o ich uwzględnieniu lub o odmowie ich uwzględnienia.
3. Pisemna informacja, o której mowa w ust. 2, zawiera uzasadnienie określające przyczyny uwzględnienia albo nieuwzględnienia zastrzeżeń dotyczących wpisu odmiany do krajowego rejestru.
4. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 2, i złożenia wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru przez uprawnionego hodowcę, uznaje się wyniki badań OWT lub WGO dotyczące danej odmiany.

Art. 16.

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, decyzje w sprawie wpisu odmiany do krajowego rejestru, przedłużenia wpisu i skreślenia odmiany z krajowego rejestru dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje po zasięgnięciu opinii odpowiedniej komisji do spraw rejestracji odmian, działającej w zakresie:
 - 1) roślin zbożowych;
 - 2) kukurydzy;
 - 3) roślin strączkowych;
 - 4) roślin motylkowatych drobnonasiennych i traw;
 - 5) roślin korzeniowych;
 - 6) ziemniaka;
 - 7) roślin oleistych;
 - 8) roślin włóknistych;
 - 9) (uchylony).
2. Zasięgnięcia opinii odpowiedniej komisji do spraw rejestracji odmian nie wymaga wydanie decyzji:
 - 1) dotyczącej odmiany, w przypadku której nie bada się wartości gospodarczej;
 - 2) o skreśleniu odmiany z przyczyn, o których mowa w art. 23 ust. 1;
 - 3) o odmowie wpisu odmiany do krajowego rejestru, jeżeli hodowca nie uiścił opłaty za badania OWT lub WGO, o których mowa w art. 12 ust. 1.
3. Komisja do spraw rejestracji odmian liczy od 3 do 7 członków, spośród których wybiera się przewodniczącego, powoływanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa na wniosek dyrektora Centralnego Ośrodka spośród przedsta-

wicieli organizacji naukowych, zawodowych i gospodarczych zainteresowanych użytkowaniem odmian i ochroną różnorodności biologicznej.

4. Kadencja członków komisji do spraw rejestracji odmian trwa 4 lata.
5. Członkom komisji do spraw rejestracji odmian za udział w posiedzeniu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na obszarze kraju w oparciu o przepisy wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾).
6. Koszty działalności komisji do spraw rejestracji odmian pokrywa Centralny Ośrodek.

Art. 17.

1. Krajowy rejestr jest jawny i zawiera:
 - 1) określenie gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie oraz nazwę odmiany;
 - 2) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania hodowcy lub jego pełnomocnika albo nazwę i adres siedziby hodowcy lub jego pełnomocnika;
 - 3) datę wpisania odmiany do krajowego rejestru lub datę skreślenia jej z krajowego rejestru;
 - 4) oznaczenie kraju hodowcy;
 - 5) wskazanie dokumentów, na podstawie których dokonano wpisu, przedłużenia okresu wpisu albo skreślenia odmiany z rejestru;
 - 6) (uchylony);
 - 7) wskazanie zachowujących odmianę.
2. Odmiana wpisana do krajowego rejestru otrzymuje numer rejestrowy, który składa się z kolejnego numeru w rejestrze oraz wielkiej litery wskazującej daną grupę roślin.
3. Dla poszczególnych grup roślin ustala się następujące oznaczenia literowe:
 - 1) R - rośliny rolnicze;
 - 2) W - rośliny warzywne;
 - 3) S - rośliny sadownicze.
4. W krajowym rejestrze w ramach roślin warzywnych wyodrębnia się odmiany, których materiał siewny może być uznany za:
 - 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard - lista A;
 - 2) wyłącznie materiał siewny kategorii standard - lista B.

Art. 18.

1. Wpisu do krajowego rejestru dokonuje się na okres:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615.

-
- 1) 25 lat – w przypadku odmian drzew,
 - 2) 20 lat - w przypadku odmian krzewów i bylin,
 - 3) 10 lat - w przypadku odmian pozostałych gatunków roślin
- licząc od roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dokonano wpisu odmiany do krajowego rejestru.
2. Na wniosek hodowcy okres wpisu odmiany do krajowego rejestru może być przedłużony odpowiednio o 25, 20 i 10 lat, jeżeli odmiana ta nadal spełnia wymagania dotyczące odrębności, wyrównania i trwałości, jest uprawiana i ma znaczenie gospodarcze albo znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
 3. Wniosek o przedłużenie okresu wpisu odmiany do krajowego rejestru powinien być złożony co najmniej 2 lata przed upływem tego okresu.
 4. Wniosek złożony po upływie terminu określonego w ust. 3 pozostawia się bez rozpoznania.
 5. Wpis odmiany do krajowego rejestru jest ważny do czasu zakończenia badań, od których jest uzależnione wydanie decyzji o przedłużeniu okresu wpisu w krajowym rejestrze.
 6. (uchylony).

Art. 19.

1. Po wpisaniu odmiany do krajowego rejestru hodowca jest obowiązany do zachowania tej odmiany przez okres wpisu w rejestrze. Przepisy art. 13 stosuje się odpowiednio.
2. Zachowującym odmianę wpisaną do krajowego rejestru może być także inny podmiot, któremu hodowca przekazał pisemne upoważnienie do prowadzenia zachowania odmiany, opis odmiany oraz materiał roślinny pozwalający na prowadzenie zachowania odmiany.

Art. 20.

Po wpisaniu odmiany do krajowego rejestru Centralny Ośrodek przeprowadza badania OWT.

Art. 21.

1. Hodowca, którego odmiana została zgłoszona do wpisu do krajowego rejestru albo wpisana do tego rejestru, jest obowiązany poinformować Centralny Ośrodek o zgłoszeniu, wpisaniu, przedłużeniu okresu wpisu, skreśleniu albo wycofaniu wniosku o wpis odmiany do odpowiednich rejestrów państw członkowskich oraz o zmianach nazwy tej odmiany w terminie 60 dni od dnia uzyskania z państw członkowskich informacji o powstaniu tych zmian.
2. Jeżeli nastąpiła zmiana hodowcy, nowy hodowca jest obowiązany pisemnie powiadomić o tym Centralny Ośrodek w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana hodowcy.

Art. 22.

1. Za złożenie wniosku o dokonanie wpisu odmiany do krajowego rejestru, badanie OWT lub WGO, wpis do krajowego rejestru i utrzymanie odmiany w kra-

jowym rejestrze, złożenie wniosku o przedłużenie okresu wpisu Centralny Ośrodek pobiera opłaty.

2. Jeżeli w tym samym sezonie wegetacyjnym badania OWT są wykonywane w celu wpisania odmiany do krajowego rejestru i w celu przyznania wyłącznego prawa do tej odmiany, za badania te pobiera się jedną opłatę.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat, o których mowa w ust. 1, oraz stawki opłat za udostępnianie raportu końcowego, o którym mowa w art. 14 ust. 5, sposób oraz termin ich uiszczania, mając na uwadze zróżnicowane koszty ponoszone przez Centralny Ośrodek związane z prowadzeniem badań i rejestracją odmian poszczególnych gatunków roślin.
4. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 23.

1. Odmianę skreśla się z krajowego rejestru, jeżeli:
 - 1) nie jest odrębna;
 - 2) nie spełnia wymagań dotyczących wyrównania lub trwałości;
 - 3) upłynął okres wpisu w krajowym rejestrze;
 - 4) zagraża zdrowiu ludzi, zwierząt lub roślin;
 - 5) hodowca:
 - a) złożył wniosek o skreślenie jej z krajowego rejestru lub
 - b) zalega co najmniej od 6 miesięcy z uiszczeniem opłat za wpis do krajowego rejestru i utrzymanie odmiany w krajowym rejestrze.
2. Przepis ust. 1 pkt 5 lit. a nie dotyczy sytuacji, gdy odmiana wpisana do krajowego rejestru jest nadal zachowywana.
3. Odmianę można skreślić z krajowego rejestru, jeżeli:
 - 1) hodowca:
 - a) nie dostarcza informacji niezbędnych do jej badania i oceny lub
 - b) zaprzestał zachowywania odmiany, lub
 - c) nie dostarcza bezpłatnie materiału siewnego odmiany w ilości wystarczającej do dokonania badań, lub
 - d) uniemożliwia przeprowadzenie kontroli zachowania odmiany, lub
 - e) nie nadał odmianie nowej nazwy, gdy nazwa odmiany wpisanej do krajowego rejestru nie spełnia wymagań określonych w przepisach wymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a;
 - 2) odmiana przestała mieć zadowalającą wartość gospodarczą;
 - 3) odmianę zarejestrowano na podstawie fałszywych dowodów.

Art. 24.

1. W celu sporządzenia opisowych list odmian zawierających informacje o plonach, cechach jakościowych i użytkowych odmian dokonuje się badań WGO gatunków roślin warzywnych i sadowniczych, wymienionych w załączniku nr 4, po ich wpisaniu do krajowego rejestru.
2. Opisowe listy odmian mogą być również sporządzane dla odmian wymienionych w załączniku nr 3, na podstawie badań WGO dokonywanych przed wpisaniem odmiany do krajowego rejestru oraz na podstawie stałych lub okreso-

wych badań WGO, zwanych dalej „porejestrowym doświadczalnictwem odmianowym”.

Art. 25.

1. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe z odmianami gatunków roślin rolniczych wpisanych do krajowego rejestru oraz znajdujących się we wspólnym katalogu odmian prowadzi Centralny Ośrodek we współpracy z samorządami województw i izbami rolniczymi.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy badań odmian tych gatunków roślin, w przypadku których przeprowadza się badania w celu sporządzenia list opisowych odmian.
3. Porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe prowadzi się zgodnie z metodyką opracowaną przez Centralny Ośrodek dla ważnych gospodarczo gatunków roślin na obszarze województwa.
4. Na podstawie wyników porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego Centralny Ośrodek w porozumieniu z samorządem województwa i izbą rolniczą ustala listę zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa.

Art. 26.

Przepisy art. 13-15, 18, 19, 21 i 23 dotyczące hodowcy stosuje się odpowiednio do podmiotu zachowującego odmianę miejscową.

Rozdział 3

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (uchylony)

Rozdział 4

Wytwarzanie i ocena materiału siewnego

Art. 32.

1. Wytwarzanie materiału siewnego rozpoczyna się od materiału wytworzonego przez hodowcę lub dostawcę danego gatunku lub odmiany i stanowi jedno lub kilka jego rozmnożeń; dla odmiany mieszańcowej wytwarzanie tego materiału obejmuje wytwarzanie składników mieszańca oraz ich krzyżowanie.
2. Przy wytwarzaniu materiału siewnego należy zapewnić w szczególności:
 - 1) utrzymanie tożsamości i czystości odmianowej;
 - 2) ochronę przed porażeniem chorobami i szkodnikami roślin, przenoszonymi przez materiał siewny;
 - 3) uzyskanie materiału siewnego o odpowiedniej dla poszczególnych gatunków i odmian jakości, a w szczególności:
 - a) o odpowiedniej zdolności kiełkowania, czystości i wielkości zanieczyszczeń, tożsamości gatunkowej i odmianowej oraz zdrowotności,
 - b) o cechach zewnętrznych odpowiednich dla określonych gatunków i grup roślin;
 - 4) wystarczającą do oceny wielkość partii materiału siewnego.
3. Przy wytwarzaniu materiału siewnego kategorii kwalifikowany powierzchnia plantacji nasiennych roślin rolniczych nie może być mniejsza niż:

-
- 1) 2 ha - w przypadku materiału siewnego roślin zbożowych;
 - 2) 1 ha - w przypadku materiału siewnego ziemniaka;
 - 3) 0,5 ha - w przypadku pozostałych gatunków roślin rolniczych.
4. Plantacje nasienne powinny być odpowiednio oznakowane.

Art. 33.

1. Dostawca jest obowiązany:

- 1) prowadzić produkcję w sposób uwzględniający eliminowanie zagrożeń dla danej uprawy, wynikających w szczególności z czynników zewnętrznych (punkty krytyczne);
 - 2) prowadzić dokumentację dotyczącą eliminowania zagrożeń, o których mowa w pkt 1, z uwzględnieniem:
 - a) jakości materiału użytego do produkcji,
 - b) techniki siewu, sadzenia i pikowania roślin,
 - c) sposobu rozmnażania i zbioru,
 - d) terminów i technik pakowania, przechowywania i transportu,
 - e) zakupu materiału rozmnożeniowego,
 - f) wielkości produkcji poszczególnych rodzajów materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego,
 - g) stosowania zabiegów na roślinach z użyciem środków ochrony roślin lub innych zabiegów chemicznych;
 - 3) prowadzić dokumentację dotyczącą zakupionych i otrzymanych od innych dostawców roślin będących w produkcji oraz sprzedanych i wysłanych do innych dostawców;
 - 4) informować wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”, o wystąpieniu organizmów kwarantannowych, w rozumieniu przepisów o ochronie roślin, na wytwarzanym materiale rozmnożeniowym i nasadzeniowym;
 - 5) umożliwiać przeprowadzenie kontroli w zakresie wytwarzania materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego, w tym pobieranie prób do badań;
 - 6) udzielać informacji lub wyjaśnień w zakresie prowadzonej produkcji - na żądanie wojewódzkiego inspektora.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, powinna być przechowywana przez dostawcę:
- 1) materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych - przez okres 12 miesięcy po zakończeniu cyklu produkcyjnego;
 - 2) materiału szkółkarskiego - przez okres 3 lat po zakończeniu cyklu produkcyjnego.

Art. 34.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, może utworzyć rejon zamknięty wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny odmian ziemniaka, zwany dalej „rejonem zamkniętym”, mając na względzie utrzymanie wysokiego poziomu zdrowotności tego materiału w utworzonym rejonie.

-
2. Rejon zamknięty, o którym mowa w ust. 1, tworzy się na wniosek zarządu województwa, po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej.
 3. Rejon zamknięty obejmuje obszar województwa lub jego część.
 4. Minister właściwy do spraw rolnictwa tworząc rejon zamknięty określa w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, odmiany i kategorie sadzeniaków ziemniaka, które mogą być uprawiane w tym rejonie.
 5. W rejonie zamkniętym obowiązuje zakaz uprawy odmian i kategorii sadzeniaków ziemniaka innych niż określone przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.
 6. Zadanie zarządu województwa, o którym mowa w ust. 2, jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

Art. 35.

1. Oceny materiału siewnego dokonuje, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na:
 - 1) położenie plantacji - w przypadku oceny polowej;
 - 2) miejsce pobierania prób - w przypadku oceny laboratoryjnej;
 - 3) miejsce zamieszkania albo siedzibę prowadzącego obrót lub miejsce dokonywania przerobu - w przypadku oceny cech zewnętrznych.
2. Jeżeli wojewódzki inspektor, o którym mowa w ust. 1, nie może dokonać oceny materiału siewnego, Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwany dalej „Głównym Inspektorem”, wskaże innego wojewódzkiego inspektora, który dokona oceny tego materiału.

Art. 36.

1. Ocena materiału siewnego:
 - 1) polega na sprawdzeniu, czy uprawy nasienne odpowiadają wymaganiom obowiązującym przy wytwarzaniu materiału siewnego lub czy materiał siewny odpowiada określonym wymaganiom jakościowym;
 - 2) w zależności od gatunku i kategorii roślin, obejmuje co najmniej jedną z następujących ocen:
 - a) ocenę polową polegającą na sprawdzeniu, czy plantacje nasienne roślin uprawnych spełniają wymagania dotyczące wytwarzania,
 - b) ocenę laboratoryjną polegającą na sprawdzeniu jakości lub zdrowotności materiału siewnego,
 - c) ocenę tożsamości odmianowej polegającą na sprawdzeniu, na każdym etapie wegetacji roślin, czy cechy odmian pozostały niezmienione w procesie rozmnażania, w celu potwierdzenia tożsamości i czystości odmianowej poszczególnych partii materiału siewnego,
 - d) ocenę cech zewnętrznych polegającą na sprawdzeniu cech materiału siewnego, w zakresie określonych wymagań.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, okres przechowywania prób oraz metody dokonywania oceny polowej, laboratoryjnej sadzeniaków ziemniaka, cech zewnętrznych materiału siewnego oraz oceny polowej, laboratoryjnej i tożsamości odmianowej materiału szkółkarskiego, a w przypadku braku uznanych metod międzynarodowych - także metody pobierania prób, w tym automatycznego sposobu pobierania prób oraz dokony-

wania oceny laboratoryjnej, mając na uwadze ocenę tego materiału według jednolitych zasad.

Art. 37.

1. Oceny polowej materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych dokonuje się na plantacjach nasiennych prowadzonych przez prowadzącego obrót lub producenta na podstawie umowy zawartej z hodowcą składającym wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego lub z upoważnioną przez niego osobą, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym.
2. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składa się do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na położenie plantacji:
 - 1) w przypadku wieloletnich roślin rolniczych - w każdym roku oceny polowej tej plantacji, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat;
 - 2) w przypadku materiału szkółkarskiego - na cały cykl produkcyjny.
3. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego składa:
 - 1) hodowca lub upoważniona przez niego osoba, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym objętym wnioskiem;
 - 2) hodowca - jeżeli wniosek dotyczy oceny polowej plantacji nasiennej obsianej lub obsadzonej materiałem hodowcy własnych odmian;
 - 3) dostawca materiału - jeżeli wniosek dotyczy oceny polowej materiału szkółkarskiego.
4. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego, z wyłączeniem materiału szkółkarskiego, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania prowadzącego obrót lub producenta albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) określenie miejsca położenia plantacji, w tym nazwę miejscowości, gminy i powiatu oraz dwucyfrowy symbol województwa i dwucyfrowy symbol powiatu danego województwa;
 - 3) nazwę odmiany i gatunku materiału siewnego;
 - 4) formułę mieszańca - w przypadku odmian mieszańcowych;
 - 5) określenie stopnia kwalifikacji wysianego materiału siewnego oraz numer i datę świadectwa oceny laboratoryjnej materiału siewnego, z wyłączeniem materiału hodowcy;
 - 6) numer partii materiału siewnego użytego do siewu, z wyłączeniem materiału hodowcy;
 - 7) oznaczenie powierzchni plantacji;
 - 8) określenie roku założenia plantacji;
 - 9) określenie roku zbioru materiału siewnego - w przypadku roślin o dwuletnim cyklu produkcyjnym oraz roślin wieloletnich;
 - 10) informację o przedplonie;
 - 11) określenie przewidywanej:
 - a) wielkości zbioru,
 - b) liczby etykiet;
 - 12) informację o tym, czy plantacja jest kwalifikowana zgodnie z:
 - a) systemami OECD,

b) systemem określonym przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych (UN/ECE) - w przypadku sadzenia ków ziemniaka.

5. Do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego dołącza się:

- 1) oświadczenie hodowcy, że materiał siewny został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla danej odmiany, oraz oznaczenie własne hodowcy identyfikujące materiał siewny użyty do siewu - w przypadku zgłaszania do oceny polowej plantacji obsianych albo obsadzonych materiałem hodowcy;
- 2) opis składników mieszańca - w przypadku zgłaszania do oceny polowej odmiany mieszańcowej; w opisie nie uwzględnia się składników, którymi są odmiany wpisane do krajowego rejestru lub wspólnotowych katalogów;
- 3) oryginał lub uwierzytelnioną kopię protokołu pobrania próby do oceny tożsamości, a w przypadku gdy partia pochodzi z innego państwa członkowskiego - pisemną informację z urzędu kwalifikacyjnego tego państwa, że dana partia znajduje się w tym państwie w ocenie tożsamości;
- 4) oryginał lub uwierzytelnioną kopię dokumentu zakupu zawierającą w szczególności numer partii i stopień kwalifikacji - w przypadku zgłaszania do oceny polowej plantacji obsianych albo obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany;
- 5) oryginał lub uwierzytelnioną kopię upoważnienia hodowcy do reprodukcji danej partii - w przypadku gdy wnioskodawca nie jest hodowcą odmiany;
- 6) oryginał lub uwierzytelnioną kopię świadectwa laboratoryjnej oceny zdrowotności i świadectwa jakości (oceny cech zewnętrznych), wystawione przez wojewódzkiego inspektora albo właściwy dla danego państwa urząd kwalifikacyjny - w przypadku sadzenia ków ziemniaka.

6. W przypadku plantacji, na których odbywa się reprodukcja odmian roślin rolniczych pochodzących z państw trzecich, objętych systemami OECD i nieprzeznaczonych do obrotu na obszarze Unii Europejskiej, do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego dołącza się:

- 1) świadectwo oceny laboratoryjnej oraz certyfikat stwierdzający stopień kwalifikacji lub kategorię materiału siewnego, spełniające wymagania systemu OECD;
- 2) etykietę każdej partii materiału siewnego użytego do obsiewu plantacji;
- 3) umowę na prowadzenie reprodukcji materiału siewnego określającą powierzchnię, jaka powinna być obsiana albo obsadzona, oraz masę zużytego materiału siewnego;
- 4) pisemną zgodę odpowiedniego urzędu kwalifikacyjnego na prowadzenie takiej reprodukcji.

7. Przy zgłaszaniu do oceny polowej odmiany innej niż wpisana do krajowego rejestru wnioskodawca:

- 1) dołącza do wniosku wypis z rejestru odmian prowadzonego przez właściwy organ danego państwa i urzędowy opis odmiany sporządzony przez jednostkę zajmującą się rejestracją odmian w tym państwie, wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski;
- 2) podaje dane Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, w którym odmiana została ogłoszona.

8. Przepis ust. 7 pkt 2 nie dotyczy materiału szkółkarskiego.

-
9. Dane, o których mowa w ust. 5 pkt 2, nie mogą być udostępniane bez pisemnej zgody hodowcy.
 10. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału szkółkarskiego zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania dostawcy albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) informacje o:
 - a) rodzaju materiału szkółkarskiego, jego ilości i powierzchni plantacji,
 - b) nazwie gatunku, odmiany, podkładki i wstawki,
 - c) wieku, formie, kategorii, statusie zdrowotności, stopniu kwalifikacji materiału szkółkarskiego,
 - d) pochodzeniu materiału szkółkarskiego,
 - e) miejscu położenia plantacji,
 - f) przewidywanej liczbie etykiet.
 11. Do wniosku o dokonanie oceny polowej materiału szkółkarskiego dołącza się:
 - 1) oświadczenie hodowcy, że materiał hodowcy został wyprodukowany zgodnie z metodyką hodowli przyjętą dla odmiany albo
 - 2) świadectwo oceny polowej albo wypis z tego świadectwa;
 - 3) informację o wynikach przeprowadzonych badań.
 12. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków, biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup roślin lub gatunków.

Art. 38.

1. Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych podlega ocenie polowej i ocenie laboratoryjnej oraz, w zależności od gatunku i kategorii, ocenie tożsamości odmianowej, ocenie cech zewnętrznych lub laboratoryjnej ocenie zdrowotności sadzeniaków ziemniaka.
2. Materiał szkółkarski podlega ocenie polowej, ocenie cech zewnętrznych oraz, w zależności od gatunku i kategorii tego materiału, może podlegać ocenie laboratoryjnej lub ocenie tożsamości odmianowej.
3. Materiał siewny kategorii handlowy podlega ocenie laboratoryjnej.
4. Materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych podlega ocenie polowej i ocenie cech zewnętrznych.

Art. 39.

1. Ocenie tożsamości odmianowej podlega:
 - 1) materiał siewny kategorii elitarny;
 - 2) materiał siewny zgłoszony do oceny polowej, przeprowadzanej zgodnie z systemami OECD;
 - 3) nie mniej niż 10% ocenionych partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych kategorii kwalifikowany;
 - 4) nie mniej niż 10% partii materiału siewnego roślin warzywnych kategorii standard znajdującego się w obrocie;
 - 5) nie mniej niż 10 % partii materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych znajdujących się w obrocie.

-
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy materiału hodowcy roślin rolniczych i warzywnych, materiału szkółkarskiego kategorii kwalifikowany, sadzeniaków ziemniaka oraz materiału siewnego przeznaczonego do celów doświadczalnych.
 3. Próby urzędowe do oceny tożsamości odmianowej pobiera się:
 - 1) na wniosek prowadzącego obrót - właściciela partii podlegającej ocenie tożsamości odmianowej - w przypadku partii materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
 - 2) losowo - na podstawie protokołu pobrania próby - w przypadku partii materiału siewnego, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.
 4. Niezgłoszenie partii materiału siewnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w celu pobrania urzędowej próby do oceny tożsamości odmianowej, powoduje degradację plantacji obsianej materiałem z tej partii do najniższego stopnia.
 5. Ocena tożsamości odmianowej jest prowadzona zgodnie z metodykami opracowanymi na podstawie wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV).
 6. Ocena tożsamości odmianowej jest prowadzona na poletkach kontrolnych i ma na celu w szczególności sprawdzenie, czy badana partia materiału siewnego jest zgodna z:
 - 1) urzędowym opisem i próbą wzorcową reprodukowanej odmiany;
 - 2) wymaganiami określającymi czystość odmianową.
 7. Ocena tożsamości odmianowej obejmuje:
 - 1) ocenę wstępną - dotyczącą materiału wyjściowego do kolejnych rozmnożeń, prowadzoną w tym samym sezonie wegetacyjnym równoległe z oceną polową;
 - 2) ocenę następczą - dotyczącą partii materiału siewnego znajdującej się w obrocie, prowadzoną w sezonie wegetacyjnym następującym po roku zbioru.
 8. Próby urzędowe materiału siewnego do oceny tożsamości odmianowej wojewódzki inspektor przesyła do właściwej jednostki organizacyjnej Centralnego Ośrodka.
 9. Jeżeli w trakcie oceny wstępnej zostanie stwierdzony brak tożsamości odmianowej, stanowi to podstawę do dyskwalifikacji badanej partii.
 10. Przepisy ust. 3-7 nie dotyczą materiału szkółkarskiego kategorii elitarny.
 11. Dokonanie oceny tożsamości odmianowej podlega opłacie.
 12. Przepis ust. 11 nie dotyczy materiału szkółkarskiego.
 13. Opłatę, o której mowa w ust. 11, uiszcza prowadzący obrót i stanowi ona dochód budżetu państwa.

Art. 40.

1. Oceny tożsamości odmianowej dokonuje Główny Inspektor.
2. Główny Inspektor może zlecić wykonanie oceny tożsamości odmianowej Centralnemu Ośrodkowi.
3. Główny Inspektor przekazuje Centralnemu Ośrodkowi wykaz prób partii materiału siewnego wysłanych do oceny tożsamości odmianowej.
4. Informacje o zaobserwowanych w trakcie oceny tożsamości odmianowej wadach partii materiału siewnego Centralny Ośrodek niezwłocznie przekazuje na piśmie:

-
- 1) Głównemu Inspektorowi;
 - 2) właścicielowi badanej partii;
 - 3) hodowcy badanej odmiany.
5. Wyniki oceny następczej, o której mowa w art. 39 ust. 7 pkt 2, Główny Inspektor umieszcza na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
 6. Oceny tożsamości odmianowej materiału szkółkarskiego kategorii elitarny dokonuje dostawca.
 7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) sposób i warunki prowadzenia oceny tożsamości odmianowej,
 - 2) wielkość prób, w tym prób wzorcowych, sposób ich pakowania i oznakowania, terminy ich przesyłania do właściwej jednostki organizacyjnej Centralnego Ośrodka,
 - 3) zakres i terminy przekazywania informacji Głównemu Inspektorowi o próbach urzędowych przyjętych do oceny tożsamości odmianowej- biorąc pod uwagę zróżnicowanie gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz terminy przyjmowania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.
 8. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, metody laboratoryjnej oceny tożsamości odmianowej, uwzględniające międzynarodowo uznane metody o dokładnych i powtarzalnych testach kontroli oceny tożsamości odmianowej, mając na uwadze usprawnienie kontroli materiału siewnego znajdujące się w obrocie.

Art. 41.

1. Oceny polowej materiału siewnego dokonują upoważnieni przez wojewódzkiego inspektora pracownicy wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa, zwani dalej „urzędowymi kwalifikatorami”.
2. Oceny polowej materiału siewnego kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka, mogą dokonywać również osoby fizyczne, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora, zwane dalej „akredytowanymi kwalifikatorami”.
3. Oceny polowej materiału siewnego kategorii standard własnych odmian dokonuje hodowca.
- 3a. Oceny polowej materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych własnych odmian dokonuje zachowujący odmianę.
4. Jeżeli w wyniku oceny następczej, o której mowa w art. 39 ust. 7 pkt 2, został stwierdzony brak tożsamości odmianowej materiału siewnego kategorii standard, wojewódzki inspektor może, w drodze decyzji, zakazać hodowcy uznawania wytwarzanego przez niego materiału siewnego tej kategorii.
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 4, wydawany jest na okres dwóch sezonów wegetacyjnych, licząc od końca sezonu, w którym stwierdzony został brak tożsamości odmianowej materiału siewnego.
6. Oceny polowej plantacji nasiennej obsianej materiałem siewnym z partii, do której były zastrzeżenia wynikające z oceny tożsamości odmianowej, dokonuje urzędowy kwalifikator.

-
7. Oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka dokonują urzędowi kwalifikatorzy, z wyłączeniem odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, których oceny dokonuje zachowujący odmianę.
 8. Oceny cech zewnętrznych materiału szkółkarskiego kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany dokonują dostawcy tego materiału.
 9. Oceny polowej i oceny cech zewnętrznych materiału szkółkarskiego CAC oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych dokonują dostawcy tego materiału.

Art. 42.

1. Próby materiału siewnego do oceny laboratoryjnej, na wniosek prowadzącego obrót - właściciela materiału, pobierają:
 - 1) upoważnieni przez wojewódzkiego inspektora pracownicy wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa, zwani dalej „urzędowymi próbobiorcami”;
 - 2) próbobiorky, którzy uzyskali akredytację wojewódzkiego inspektora - w zakresie materiału kategorii kwalifikowany, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka - zwani dalej „akredytowanymi próbobiorcami”.
2. Próby materiału siewnego z partii, dla których wystawia się świadectwo Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA), pobierają urzędowi próbobiorky posiadający upoważnienie do pobierania tych prób wydane przez kierownika laboratorium wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa posiadającego akredytację ISTA.
3. Próby sadzeniaków ziemniaka do oceny laboratoryjnej pobierają urzędowi próbobiorky, z wyłączeniem odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, których próby pobiera zachowujący odmianę.

Art. 43.

1. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego dokonują laboratoria wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa (urzędowe laboratoria).
2. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego roślin warzywnych, w celu uznania go za materiał siewny kategorii standard własnych odmian, dokonuje hodowca.
3. Oceny laboratoryjnej własnego materiału siewnego kategorii kwalifikowany, kategorii handlowy roślin rolniczych, z wyłączeniem ziemniaka, lub kategorii kwalifikowany roślin warzywnych albo materiału szkółkarskiego mogą dokonywać prowadzący obrót wpisani do rejestru, o którym mowa w art. 54 ust. 1, lub dostawca w prowadzonych przez siebie laboratoriach, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora.
- 3a. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych w celu uznania go za materiał siewny spełniający wymagania dla kategorii kwalifikowany własnych odmian dokonuje zachowujący odmianę.
4. Laboratoria, o których mowa w ust. 3, mogą uzyskać dodatkowo akredytację na:
 - 1) okresową ocenę laboratoryjną własnego materiału siewnego;
 - 2) ocenę laboratoryjną materiału siewnego kategorii kwalifikowany, kategorii handlowy roślin rolniczych, z wyłączeniem ziemniaka, lub kategorii kwa-

lifikowany roślin warzywnych, będącego własnością innego prowadzącego obrót.

5. Prowadzący obrót, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, powinien być wskazany w decyzji o akredytacji.
6. Oceny laboratoryjnej materiału szkółkarskiego mogą dokonywać dostawcy tego materiału w prowadzonych przez siebie laboratoriach, które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora.
7. Materiał siewny ziemniaka podlega wyłącznie urzędowej ocenie laboratoryjnej.
8. Oceny laboratoryjnej materiału siewnego kategorii kwalifikowany i kategorii handlowy mogą dokonywać laboratoria, których działalność nie jest w żaden sposób powiązana z hodowlą, wytwarzaniem, przechowywaniem lub obrotem:
 - 1) materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych - w przypadku dokonywania oceny laboratoryjnej tego materiału,
 - 2) materiałem szkółkarskim - w przypadku dokonywania oceny laboratoryjnej tego materiału- które uzyskały akredytację wojewódzkiego inspektora (samodzielne laboratoria).

Art. 44.

1. Urzędowi kwalifikatorzy i urzędowi próbobiorky działają w ramach swoich czynności służbowych.
2. Akredytowani kwalifikatorzy i akredytowani próbobiorky wykonują czynności w zakresie akredytacji w ramach stosunku pracy.

Art. 45.

1. Urzędowymi kwalifikatorami, akredytowanymi kwalifikatorami, urzędowymi próbobiorkami lub akredytowanymi próbobiorkami poszczególnych grup roślin oraz kategorii materiału siewnego mogą być osoby, które:
 - 1) posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe;
 - 2) ukończyły szkolenie potwierdzone zaświadczeniem;
 - 3) zdały egzamin przed wojewódzkim inspektorem z zakresu ukończonego szkolenia, potwierdzony zaświadczeniem;
 - 4) dają gwarancję rzetelnego wykonywania powierzonych zadań.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracowników laboratoriów przeprowadzających badania materiału siewnego dla poszczególnych grup roślin z uwzględnieniem typów analiz, zwanych dalej „analitikami nasiennymi”.
3. Szkolenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być prowadzone przez:
 - 1) wojewódzkiego inspektora lub
 - 2) jednostki organizacyjne upoważnione przez wojewódzkiego inspektora, właściwego ze względu na siedzibę tych jednostek, zwane dalej „ośrodkami szkoleniowymi”.
4. Wojewódzki inspektor, na wniosek ośrodka szkoleniowego, w drodze decyzji, wydaje upoważnienie do prowadzenia szkoleń, jeżeli ośrodek posiada odpowiednie warunki do prowadzenia takich szkoleń, a w szczególności wykwalifikowaną kadrę, środki dydaktyczne oraz pomieszczenia.

-
5. Jeżeli ośrodek szkoleniowy przestał spełniać warunki wymagane do uzyskania upoważnienia, o którym mowa w ust. 4, lub prowadzi szkolenia niezgodnie z przepisami, wojewódzki inspektor może cofnąć wydane upoważnienie.
 6. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia jest ważne przez okres 5 lat, licząc od dnia jego wydania.

Art. 45a.

1. Decyzję w sprawie akredytacji wydaje wojewódzki inspektor na wniosek:
 - 1) prowadzącego obrót - w przypadku akredytacji, o której mowa w art. 41 ust. 2;
 - 2) prowadzącego obrót lub samodzielnego laboratorium - w przypadku akredytacji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2.
2. Decyzję w sprawie akredytacji, o której mowa w art. 43 ust. 3, 6 i 8, wydaje wojewódzki inspektor na wniosek prowadzącego obrót, dostawcy lub podmiotu ubiegającego się o uzyskanie akredytacji do prowadzenia samodzielnego laboratorium.
3. Akredytacji, o której mowa w art. 43 ust. 3, 6 i 8, udziela się, jeżeli laboratorium:
 - 1) posiada odpowiednie warunki lokalowe oraz wyposażenie techniczne niezbędne do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego;
 - 2) zatrudnia osoby:
 - a) o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych,
 - b) które ukończyły szkolenie i zdały egzamin, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2 i 3.
4. Do wniosku o udzielenie akredytacji dołącza się:
 - 1) dokument potwierdzający posiadanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych;
 - 2) kopię zaświadczenia o:
 - a) ukończeniu szkolenia,
 - b) zdaniem egzaminu z zakresu ukończonego szkolenia, wydane przez wojewódzkiego inspektora;
 - 3) zgodę prowadzącego obrót, którego materiał siewny będzie oceniany - w przypadku akredytacji, o której mowa w art. 43 ust. 4 pkt 2.
5. Akredytacji, o których mowa w ust. 1 i 2, udziela się na okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wydania decyzji.
6. Wojewódzki inspektor w ramach nadzoru nad akredytowanymi kwalifikatorami, akredytowanymi próbobiorcami oraz akredytowanymi laboratoriami kontroluje ich pracę w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących odpowiednio: oceny polowej materiału siewnego albo oceny laboratoryjnej materiału siewnego, albo pobierania prób materiału siewnego.
7. Podczas kontroli, o której mowa w ust. 6, wojewódzki inspektor może w szczególności:
 - 1) uczestniczyć w ocenie polowej, ocenie laboratoryjnej lub pobieraniu prób materiału siewnego, dokonywanych przez podmioty, o których mowa w ust. 6, lub sprawdzać prawidłowość wykonywania tych czynności;
 - 2) dokonywać sprawdzenia dokumentacji dotyczącej przeprowadzonej oceny polowej, oceny laboratoryjnej lub pobrania prób materiału siewnego;

-
- 3) żądać od podmiotu kontrolowanego udzielania, w wyznaczonym terminie, pisemnych lub ustnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.
8. Jeżeli w trakcie kontroli wojewódzki inspektor stwierdzi, że akredytowani kwalifikatorzy, akredytowani próbobiorcy oraz akredytowane laboratoria nie spełniają warunków niezbędnych do wykonywania odpowiednio: oceny polowej materiału siewnego albo oceny laboratoryjnej materiału siewnego, albo pobierania prób materiału siewnego, w szczególności:
- 1) w przypadku kwalifikatorów i próbobiorców:
 - a) nie posiadają ważnych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia i zdanym egzaminie z zakresu ukończonego szkolenia lub
 - b) dokonują oceny lub pobierania prób materiału siewnego nierzetelnie lub niezgodnie z przepisami ustawy, lub
 - c) nie dysponują wymaganym sprzętem, lub
 - d) nie wykonali określonej, minimalnej liczby ocen lub pobrania prób materiału siewnego, lub
 - e) nie składają wojewódzkiemu inspektorowi dokumentów określonych w ust. 12 w wyznaczonym terminie;
 - 2) w przypadku laboratoriów:
 - a) nie zatrudniają osób, które posiadają ważne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia i zdanym egzaminie z zakresu ukończonego szkolenia, lub
 - b) nie posiadają odpowiednich warunków lokalowych oraz wyposażenia technicznego niezbędnego do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego, lub
 - c) ocena jest wykonywana nierzetelnie lub niezgodnie z przepisami ustawy, lub
 - d) nie składają wojewódzkiemu inspektorowi dokumentów określonych w ust. 12 w wyznaczonym terminie
- cofa decyzję o akredytacji albo nakazuje usunięcie stwierdzonych uchybień w określonym terminie, w zależności od zakresu stwierdzonych uchybień.
9. Do urzędowych kwalifikatorów i urzędowych próbobiorców przepis ust. 8 pkt 1 lit. b i d stosuje się odpowiednio.
10. Jeżeli w trakcie kontroli wojewódzki inspektor stwierdzi:
- 1) że plantacja została oceniona nieprawidłowo przez akredytowanych kwalifikatorów - unieważnia wynik oceny polowej materiału siewnego;
 - 2) nieprawidłowości w pracy akredytowanych próbobiorców - unieważnia próbobranie poddane tej kontroli i wynik oceny laboratoryjnej materiału siewnego dokonanej na próbach pobranych przez danego próbobiorcę;
 - 3) nieprawidłowości w pracy akredytowanych laboratoriów - unieważnia:
 - a) wyniki oceny laboratoryjnej materiału siewnego poddanej tej kontroli i wydane świadectwo lub informację,
 - b) zatrzymuje etykiety lub plomby.
11. W przypadkach, o których mowa w ust. 10, wojewódzki inspektor, po przeprowadzeniu oceny polowej materiału siewnego albo oceny laboratoryjnej materiału siewnego, albo po pobraniu prób materiału siewnego, wydaje nowe świadectwa lub informacje.

12. Akredytowani próbobiorcy, akredytowani kwalifikatorzy oraz akredytowane laboratoria są obowiązani do składania wojewódzkiemu inspektorowi:

- 1) kopii świadectw, informacji lub protokołów pobrania prób, w terminie 7 dni od dnia dokonania odpowiednio: oceny polowej materiału siewnego, oceny laboratoryjnej materiału siewnego, pobrania próby, wystawienia świadectw, informacji lub sporządzenia protokołu pobrania prób;
- 2) w przypadku laboratoriów - pisemnych sprawozdań z dokonanej oceny laboratoryjnej materiału siewnego, w formie uzgodnionej z wojewódzkim inspektorem.

Art. 45b.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dla ośrodków szkoleniowych,
- 2) programy szkoleń z zakresu oceny polowej materiału siewnego, oceny cech zewnętrznych materiału siewnego ziemniaka, pobierania prób materiału siewnego i wykonywania badań laboratoryjnych przez analityków nasiennych,
- 3) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia,
- 4) sposób przeprowadzania egzaminu z zakresu ukończonego szkolenia

- uwzględniając odpowiednio: zapewnienie przez ośrodki szkoleniowe warunków gwarantujących rzetelne przeprowadzanie szkoleń, w tym zapewnienie wykwalifikowanej kadry, środków dydaktycznych oraz pomieszczeń, a także zapewnienie właściwego przeprowadzania oceny polowej materiału siewnego, pobierania prób materiału siewnego i wykonywania badań laboratoryjnych materiału siewnego.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, ogłasza wykaz ośrodków szkoleniowych upoważnionych do prowadzenia szkoleń w zakresie oceny polowej materiału siewnego, pobierania prób materiału siewnego oraz badań laboratoryjnych materiału siewnego, podając nazwę i adres siedziby ośrodka szkoleniowego oraz zakres udzielonego upoważnienia.

Art. 45c.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagane kwalifikacje zawodowe w zakresie:
 - a) oceny polowej materiału siewnego,
 - b) pobierania prób materiału siewnego,
 - c) wykonywania badań laboratoryjnych przez analityków nasiennych,
 - d) oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka,
- 2) warunki lokalowe oraz wyposażenie techniczne niezbędne do wykonywania oceny laboratoryjnej materiału siewnego oraz uzyskania akredytacji w tym zakresie,
- 3) sprzęt wymagany do pobierania prób materiału siewnego,
- 4) zakres oraz sposób wykonywania nadzoru i kontroli akredytowanych i upoważnionych podmiotów dokonujących oceny polowej materiału siewnego, pobierania prób materiału siewnego, oceny laboratoryjnej materiału siewnego oraz oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka,

-
- 5) zakres oraz termin przekazywania wojewódzkiemu inspektorowi przez akredytowane laboratoria sprawozdań, o których mowa w art. 45a ust. 12 pkt 2,
 - 6) minimalną liczbę wykonanych ocen oraz minimalną liczbę pobranych prób w określonym czasie
- mając na względzie specyfikę wytwarzania i oceny poszczególnych grup i gatunków roślin, różne metody dokonywania ich oceny oraz uzyskanie wysokiej jakości wprowadzanego do obrotu materiału siewnego.

Art. 46.

1. Pobieranie próbek i ocenę laboratoryjną przeprowadza się zgodnie z metodyką określoną przez ISTA lub Europejską Śródziemnomorską Organizację Ochrony Roślin (EPPO).
2. Próby materiału siewnego do oceny laboratoryjnej pobiera się w obecności prowadzącego obrót, dostawcy lub osoby przez niego upoważnionej.
- 2a. Próby, o których mowa w ust. 2, mogą być pobierane w sposób automatyczny.
- 2b. Pobieranie prób w sposób automatyczny odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.
- 2c. W ramach nadzoru nad pobieraniem prób w sposób automatyczny wojewódzki inspektor może w szczególności:
 - 1) uczestniczyć w pobieraniu prób;
 - 2) sprawdzać, czy urządzenie do pobierania prób jest zgodne z zaleceniami ISTA do metodyki pobierania prób określonej przez ISTA;
 - 3) sprawdzać stan techniczny urządzenia do pobierania prób;
 - 4) sprawdzać dokumentację dotyczącą pobierania prób.
- 2d. W przypadku gdy wojewódzki inspektor stwierdza nieprawidłowości w pobieraniu prób w sposób automatyczny, uniemożliwiające właściwą ocenę laboratoryjną materiału siewnego, może, w drodze decyzji, zakazać stosowania urządzenia do pobierania prób do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
3. Z pobrania prób materiału siewnego sporządza się protokół, który zawiera w szczególności:
 - 1) numer właściciela partii w rejestrze, o którym mowa w art. 54 ust. 1 albo art. 54a ust. 2;
 - 2) określenie gatunku i odmiany;
 - 3) oznaczenie stopnia kwalifikacji;
 - 4) numer partii;
 - 5) datę pobrania próby;
 - 6) informację o wielkości partii;
 - 7) podpisy właściciela partii lub osoby upoważnionej i próbobiorcy.
4. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, określi wzór protokołu, o którym mowa w ust. 3, mając na względzie identyfikację partii materiału siewnego.

Art. 47.

1. Na podstawie wyników poszczególnych ocen materiału siewnego, z wyjątkiem oceny tożsamości odmianowej oraz oceny, o której mowa w art. 41 ust. 8 i 9, podmiot dokonujący oceny wydaje:
 - 1) świadectwo oceny polowej - w przypadku uznania plantacji nasiennej za odpowiadającą wymaganiom wytwarzania, jakości lub zdrowotności;
 - 2) świadectwo oceny laboratoryjnej - w przypadku uznania, że oceniana partia materiału siewnego spełnia wymagania jakości lub zdrowotności;
 - 3) świadectwo laboratoryjnej oceny zdrowotności materiału siewnego ziemniaka, jeżeli oceniana plantacja nasienna ziemniaka spełnia wymagania zdrowotności;
 - 4) świadectwo oceny cech zewnętrznych materiału siewnego ziemniaka - w przypadku uznania, że oceniana partia spełnia wymagania jakości;
 - 5) świadectwo mieszanki nasiennej;
 - 6) informacje - w przypadku dyskwalifikacji materiału siewnego w poszczególnych ocenach, jeżeli oceniany materiał nie odpowiada wymaganiom wytwarzania, jakości lub zdrowotności.
- 1a. Świadectwa i informacje, o których mowa w ust. 1:
 - 1) stanowią zaświadczenia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego;
 - 2) są wydawane bez zbędnej zwłoki po uzyskaniu wyników oceny materiału siewnego.
2. Jeżeli oceniana partia materiału siewnego spełnia wymagania jakości, na wniosek właściciela ocenianej partii może być wydane świadectwo ISTA zamiast świadectwa oceny laboratoryjnej; w przypadku gdy świadectwo oceny laboratoryjnej zostało już wydane, świadectwo ISTA wydaje się po anulowaniu świadectwa oceny laboratoryjnej.
3. Świadectwo ISTA wydaje Laboratorium Oceny Nasion, posiadające akredytację ISTA, na podstawie wykonanych przez to laboratorium badań próby materiału siewnego pobranej przez próbobiorcę posiadającego upoważnienie kierownika tego laboratorium.
4. Świadectwa lub informacje, o których mowa w ust. 1, są wydawane w miejscu dokonania oceny polowej lub laboratoryjnej materiału siewnego, z wyłączeniem świadectw dla mieszanki nasiennej oraz świadectw i informacji dla materiału szkółkarskiego.
5. Świadectwo mieszanki nasiennej jest wydawane na wniosek prowadzącego obrót sporządzającego mieszankę, na podstawie świadectw oceny laboratoryjnej poszczególnych jej składników, z wyłączeniem składników, do których nie stosuje się przepisów ustawy.
6. Świadectwo oceny laboratoryjnej materiału siewnego wydaje się dla każdej ocenianej partii materiału, a w przypadku materiału siewnego ziemniaka - dla ocenianej plantacji.
7. Świadectwo mieszanki nasiennej wydaje się również dla mieszańców złożonych rzepaku.
8. Świadectwo oceny polowej materiału siewnego albo oceny laboratoryjnej materiału siewnego albo informacja o dyskwalifikacji materiału siewnego zawierają w szczególności:

-
- 1) numer świadectwa lub informacji, datę zakończenia badań albo oceny oraz datę wystawienia świadectwa lub informacji;
 - 2) oznaczenie podmiotu wystawiającego świadectwo albo informację;
 - 3) oznaczenie podmiotu zgłaszającego materiał siewny do oceny;
 - 4) określenie nazwy gatunku i odmiany;
 - 5) numer partii wysianego albo ocenionego materiału siewnego;
 - 6) informację o:
 - a) wielkości plantacji albo partii,
 - b) wyniku ocenianego materiału siewnego.
9. Na podstawie świadectw oceny polowej materiału szkółkarskiego dostawcy tego materiału wydają wypis z tych świadectw.
10. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory świadectw i informacji, o których mowa w ust. 1, oraz wzór wypisu, o którym mowa w ust. 9, uwzględniając grupy i gatunki roślin oraz wykonywane dla nich oceny materiału siewnego.

Art. 47a.

1. Materiał siewny znajdujący się w obrocie lub przygotowywany do obrotu, z wyłączeniem materiału siewnego, o którym mowa w art. 48a ust. 1 i 2, podlega okresowej ocenie laboratoryjnej co najmniej w zakresie zdolności kiełkowania, po dokonaniu której wydaje się informację o wynikach badania.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy, po upływie których materiał siewny podlega okresowej ocenie laboratoryjnej, mając na względzie właściwości poszczególnych gatunków roślin w zakresie zdolności kiełkowania.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając grupy roślin i gatunki oraz wykonywane dla nich oceny materiału siewnego.

Art. 47b.

1. Partie materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oznacza się w sposób umożliwiający identyfikację tego materiału.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób oznaczania partii materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze właściwą identyfikację tego materiału.

Art. 48.

1. Za materiał siewny kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom w zakresie wytwarzania i jakości:
 - 1) odmian wpisanych do krajowego rejestru lub odpowiedniego wspólnotowego katalogu oraz składników odmian mieszańcowych roślin rolniczych i warzywnych;
 - 2) odmian roślin sadowniczych wpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów państw członkowskich albo państw trzecich lub chronionych na podstawie przepisów o ochronie prawnej odmian roślin;
 - 3) (uchylony);

-
- 4) odmian rolniczych i warzywnych skreślonych z krajowego rejestru, po dniu złożenia wniosku o dokonanie oceny materiału siewnego, jeżeli zostanie uznany za materiał siewny w najniższym stopniu lub kategorii przewidzianych dla gatunku;
 - 5) odmian niewpisanych do krajowego rejestru, dopuszczonych do obrotu na podstawie art. 57 ust. 5;
 - 6) odmian roślin rolniczych niewpisanych do krajowego rejestru, pochodzących z państw trzecich, objętych systemem OECD i nieprzeznaczonych do obrotu na obszarze Unii Europejskiej;
 - 7) odmian wpisanych do krajowego rejestru i wytwarzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem do obrotu w innych państwach członkowskich.

1a. (uchylony).

2. Za materiał siewny kategorii standard uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom w zakresie wytwarzania i jakości:

- 1) odmian warzywnych wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu;
- 2) (uchylony);
- 3) odmian miejscowych roślin warzywnych wpisanych do krajowego rejestru.

3. (uchylony).

4. Za materiał szkółkarski CAC uznaje się materiał odpowiadający wymaganiom w zakresie jego wytwarzania i jakości:

- 1) odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) odmian chronionych na podstawie przepisów o ochronie prawnej odmian, lub
- 3) odmian wpisanych do krajowego rejestru, rejestru państw członkowskich lub państw trzecich, lub
- 4) odmian znajdujących się na liście dostawcy i opisanych przez niego.

5. Za materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy odmian roślin warzywnych uznaje się materiał siewny uzyskany z materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany albo kategorii standard odmian wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu.

6. Za materiał rozmnożeniowy roślin ozdobnych uznaje się materiał siewny określonych gatunków lub odmian znajdujących się na liście dostawcy i opisanych przez niego.

7. Za materiał siewny kategorii handlowy uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom jakościowym poszczególnych gatunków roślin rolniczych.

8. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, oraz wymagania jakościowe dla tego materiału, mając na względzie konieczność zapewnienia wystarczającej ilości materiału siewnego tych gatunków.

Art. 48a.

1. Za materiał siewny kategorii kwalifikowany uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom w zakresie wytwarzania i jakości odmian roślin rolniczych zgłoszonych do krajowego rejestru lub do rejestrów państw członkow-

skich oraz przyjętych do badań, jeżeli materiał ten jest przeznaczony do testów lub doświadczeń polowych prowadzonych w celu uzyskania informacji o wartości gospodarczej odmian.

2. Za materiał siewny kategorii standard uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom w zakresie wytwarzania i jakości odmian roślin warzywnych zgłoszonych do krajowego rejestru lub do rejestrów państw członkowskich oraz przyjętych do badań, jeżeli materiał ten jest przeznaczony do testów lub doświadczeń polowych prowadzonych w celu uzyskania praktycznej wiedzy podczas ich uprawy.

Art. 48b.

1. Za materiał siewny odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych uznaje się materiał siewny odpowiadający wymaganiom w zakresie wytwarzania i jakości dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany odmian wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu, jeżeli materiał ten jest wytwarzany w regionie pochodzenia.
2. Jeżeli niemożliwe jest wytwarzanie materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych w regionie pochodzenia ze względu na zmianę warunków środowiskowych w tym regionie, materiał ten może być wytwarzany w regionie innym niż region pochodzenia, zwanym dalej „dodatkowym regionem wytwarzania”.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, w drodze decyzji, określa dodatkowy region wytwarzania materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych.
4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, jest wydawana, jeżeli w dodatkowym regionie wytwarzania zostaną spełnione wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, po zasięgnięciu opinii w tym zakresie właściwej jednostki odpowiedzialnej za genetyczne zasoby roślin.
5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) proponowaną nazwę odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych;
 - 4) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
 - 5) wskazanie dodatkowego regionu wytwarzania, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wraz z uzasadnieniem konieczności określenia tego regionu.
6. W decyzji, o której mowa w ust. 3, określa się gatunek i odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, dodatkowy region wytwarzania materiału siewnego tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, oraz okres, w jakim materiał siewny może być wytwarzany w tym regionie.

Art. 49.

1. Za mieszankę materiału siewnego uznaje się mieszankę sporządzoną z dopuszczonego do obrotu materiału siewnego, o określonym przez prowadzącego obrót procentowym składzie tej mieszanki.
2. Świadcstwo dla mieszanki materiału siewnego, o którym mowa w art. 47 ust. 1 pkt 5, wydaje wojewódzki inspektor albo prowadzący obrót wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 54 ust. 1, który sporządził mieszankę i posiada laboratorium, które uzyskało akredytację na dokonywanie oceny laboratoryjnej roślin pastewnych.
3. W skład mieszanki materiału siewnego mogą wchodzić:
 - 1) różne gatunki roślin uprawnych (mieszanka gatunkowa);
 - 2) różne odmiany jednego gatunku (mieszanka odmianowa).
4. W skład mieszanki materiału siewnego mogą również wchodzić składniki, do których nie stosuje się przepisów ustawy.
5. Mieszanki roślin pastewnych przeznaczone na cele pastewne może sporządzać prowadzący obrót, który opracował technologię sporządzania tych mieszanek oraz posiada urządzenia niezbędne do ich sporządzania.
6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje mieszanek materiału siewnego, ich skład gatunkowy oraz typ użytkowania, terminy, po upływie których mieszanki te podlegają okresowej ocenie laboratoryjnej, a także sposób postępowania przy sporządzaniu mieszanek roślin pastewnych przeznaczonych na cele pastewne i sposób kontrolowania przez wojewódzkiego inspektora procesu sporządzania tych mieszanek, mając na uwadze obowiązujące przepisy Unii Europejskiej w zakresie sporządzania mieszanek materiału siewnego oraz właściwości poszczególnych gatunków w zakresie zdolności kiełkowania.

Art. 50. (uchylony).

Art. 51.

1. Za pobranie urzędowych prób i ocenę materiału siewnego, dokonywaną przez organ Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, pobiera się opłaty.
2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, pobiera się również w przypadku, gdy pobrania urzędowych prób lub oceny materiału siewnego nie można było dokonać z winy wnioskodawcy.
3. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią dochód budżetu państwa.
4. W razie niewniesienia opłat za pobranie urzędowych prób i ocenę materiału siewnego wojewódzki inspektor informuje o tym właściwy urząd skarbowy.

Art. 52.

1. Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej, oceny laboratoryjnej, laboratoryjnej oceny zdrowotności lub oceny cech zewnętrznych materiału siewnego nie zgadza się z wynikiem oceny zawartym w świadectwie albo informacji, wystawionych przez akredytowane podmioty, może zwrócić się do wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce dokonywania oceny z wnioskiem o ponowne dokonanie oceny.

-
2. Jeżeli składający wniosek o dokonanie oceny polowej, oceny laboratoryjnej, laboratoryjnej oceny zdrowotności lub oceny cech zewnętrznych materiału siewnego nie zgadza się z wynikiem oceny zawartym w świadectwie albo informacji, wystawionych przez wojewódzkiego inspektora, może zwrócić się do Głównego Inspektora z wnioskiem o ponowne dokonanie oceny.
 3. Po ponownym dokonaniu oceny wydaje się świadectwo albo informację, które są ostateczne.
 4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 lub 2, należy złożyć w terminie 7 dni, a w przypadku:
 - 1) oceny polowej lub oceny cech zewnętrznych - w terminie 3 dni;
 - 2) oceny polowej mieszańca kukurydzy - w terminie 1 dnia.
 5. Termin złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4, biegnie od dnia otrzymania świadectwa lub informacji.
 6. Za dokonanie ponownej oceny pobiera się opłatę, która w przypadku stwierdzenia zasadności złożonego wniosku podlega zwrotowi; opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.
 7. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za pobranie urzędowych prób i dokonanie oceny, o których mowa w art. 51 ust. 1, oraz za dokonanie oceny tożsamości odmianowej, a także terminy i sposób uiszczania tych opłat, biorąc pod uwagę koszty poniesione na dojazd do plantacji lub miejsca pobrania próby, czas potrzebny na dokonanie oceny lub pobranie próby, zużycie materiałów i odczynników stosowanych przy dokonywaniu oceny lub pobieraniu próby, a także gatunek oraz grupę roślin i rodzaj dokonywanej oceny.

Art. 53.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych, warzywnych, sadowniczych i winorośli, z uwzględnieniem w szczególności:
 - a) liczby i terminów dokonywanych ocen stanu plantacji w odniesieniu do poszczególnych grup roślin i gatunków,
 - b) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, wieku roślin sadowniczych, zdrowotności oraz zmianowania roślin,
 - c) sposobu oznaczania plantacji nasiennych;
 - 2) szczegółowe wymagania dotyczące jakości materiału siewnego roślin rolniczych, warzywnych i sadowniczych oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych, ozdobnych i winorośli;
 - 3) dopuszczalną wielkość partii materiału siewnego w obrocie;
 - 4) ilość rozmnożeń dla poszczególnych grup roślin materiału siewnego, uwzględniając opis kategorii i stopni
- biorąc pod uwagę specyfikę wytwarzania poszczególnych grup i gatunków roślin.

Rozdział 5

Obrót materiałem siewnym

Art. 54.

1. Działalność gospodarcza w zakresie obrotu materiałem siewnym jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.⁴⁾) i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym, zwanego dalej „rejestrem”.
2. Przepisy ust. 1 nie dotyczą:
 - 1) producentów materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz materiału szkółkarskiego, wytworzonego i sprzedawanego na terenie tego samego powiatu, jeżeli jest on przeznaczony na niezarobkowe potrzeby własne odbiorcy;
 - 2) dostawców.
3. Organem prowadzącym rejestr jest wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy.
4. Wniosek o wpis do rejestru zawiera następujące dane:
 - 1) firmę, miejsce zamieszkania albo siedzibę i adres przedsiębiorcy, albo adres zamieszkania;
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej;
 - 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - 4) oznaczenie rodzaju wykonywanej działalności;
 - 4a) wskazanie miejsca lub miejsc wykonywania obrotu materiałem siewnym;
 - 5) imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z wojewódzkim inspektorem;
 - 5a) imię i nazwisko osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy w czasie kontroli dokonywanej przez wojewódzkiego inspektora;
 - 6) datę i podpis przedsiębiorcy.
5. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca składa oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

 - 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców dokonujących obrotu materiałem siewnym są kompletne i zgodne z prawdą;
 - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie obrotu materiałem siewnym, określone w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie.”.
6. Oświadczenie powinno również zawierać:
 - 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
 - 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
 - 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, poz. 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121, Nr 171, poz. 1225 i Nr 235, poz. 1699.

-
7. Wpisowi do rejestru podlegają dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1-5, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby.
 - 7a. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania albo siedziby przedsiębiorcy informuje o tym wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy.
 - 7b. W przypadku, o którym mowa w ust. 7a, wojewódzki inspektor właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy powiadamia o zmianie miejsca zamieszkania albo siedziby przedsiębiorcy wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy i przekazuje mu wniosek, na podstawie którego dokonano wpisu do rejestru, wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 5.
 - 7c. Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania albo siedzibę przedsiębiorcy dokonuje wpisu przedsiębiorcy do rejestru na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 7b, oraz wydaje zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru; wpis do rejestru nie podlega opłacie.
 8. Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym.
 9. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do działalności, o której mowa w ust. 1, stosuje przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 54a.

1. Przepisów art. 54 nie stosuje się do:
 - 1) rolników w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników prowadzących obrót materiałem siewnym wytworzonym w posiadanym gospodarstwie;
 - 2) (uchylony).
2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą prowadzić obrót materiałem siewnym po uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym, zwanego dalej „rejestrem rolników”.
3. Przepisy ust. 2 nie dotyczą:
 - 1) producentów materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych oraz materiału szkółkarskiego, wytworzonego i sprzedawanego na terenie tego samego powiatu, jeżeli jest on przeznaczony na niezarobkowe potrzeby własne odbiorcy;
 - 2) dostawców.
4. Organem prowadzącym rejestr rolników jest wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu, o którym mowa w ust. 1.
5. Rejestr rolników może być prowadzony w systemie informatycznym.
6. Decyzję w sprawie wpisu do rejestru rolników, na wniosek zainteresowanego, wydaje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rolnika, o którym mowa w ust. 1.
7. Wniosek o wpis do rejestru rolników zawiera następujące dane:
 - 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres;
 - 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
 - 3) wskazanie grup roślin uprawnych, których dotyczyć ma wpis do rejestru rolników;

-
- 4) imię i nazwisko osoby upoważnionej do kontaktów z wojewódzkim inspektorem;
 - 5) datę i podpis.
8. Wraz z wnioskiem o wpis do rejestru rolników podmiot, o którym mowa w ust. 1, składa oświadczenie następującej treści:
- „Oświadczam, że:
- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym są kompletne i zgodne z prawdą;
 - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie obrotu materiałem siewnym, określone w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie.”.
9. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 8, powinno również zawierać:
- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu, o którym mowa w ust. 1;
 - 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
 - 3) podpis osoby składającej oświadczenie.
10. Wpisowi do rejestru rolników podlegają dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1-4.

Art. 54b.

1. Rejestr rolników jest jawny. Każdy ma prawo dostępu do zawartych w nim danych za pośrednictwem właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora.
2. Dla podmiotu, o którym mowa w art. 54a ust. 1, wpisanego do rejestru rolników prowadzi się akta rejestrowe, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu oraz decyzje dotyczące zmiany lub wykreślenia wpisu.
3. Podmiot, o którym mowa w art. 54a ust. 1, jest obowiązany zgłosić zmianę danych wpisanych do rejestru rolników w terminie 14 dni od dnia zajścia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych.

Art. 54c.

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez podmiot, o którym mowa w art. 54a ust. 1, warunków wymaganych do prowadzenia obrotu materiałem siewnym wojewódzki inspektor, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę, może:
 - 1) nakazać, w drodze zaleceń pokontrolnych, usunięcie uchybień w oznaczonym terminie;
 - 2) w drodze decyzji wykreślić ten podmiot z rejestru rolników.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu.
3. Podmiot wykreślony z rejestru rolników na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wpis do tego rejestru nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru rolników.

Art. 55.

1. Prowadzący obrót jest obowiązany:

-
- 1) składać właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi pisemne informacje dotyczące obrotu materiałem siewnym, w tym materiałem przywożonym z państw trzecich;
 - 2) prowadzić dokumentację dotyczącą:
 - a) wytwarzania materiału siewnego, w przypadku gdy został on przez niego wytworzony lub zakontraktowany,
 - b) procesów technologicznych przerobu, a w szczególności czyszczenia, suszenia, sortowania, otoczkowania i zaprawiania, pakowania i przepakowywania,
 - c) sposobu postępowania z materiałem siewnym niezaliczonym do kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard,
 - d) tworzenia partii materiału siewnego z materiału siewnego wytworzonego przez różnych producentów lub w różnych latach,
 - e) tworzenia mieszanek materiału siewnego,
 - f) obrotu materiałem siewnym.
2. Przepisy ust. 1 pkt 2 lit. a-e nie dotyczą przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 54 ust. 1, który nabył materiał siewny w zamkniętym opakowaniu i nie przepakował tego materiału.
- 2a. Obowiązek składania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy materiału siewnego nabytego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od innych prowadzących obrót.
3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) zakres i terminy składania informacji o obrocie materiałem siewnym, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem poszczególnych gatunków oraz danych o produkcji własnej, zakupie, sprzedaży i zapasach, pozwalających zbilansować obrót materiałem siewnym u każdego prowadzącego obrót na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) szczegółowe zasady prowadzenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, mając na uwadze specyfikę wytwarzania, przerobu i przygotowania poszczególnych partii materiału siewnego do obrotu.

Art. 55a.

1. Hodowca wprowadzający do obrotu materiał siewny roślin warzywnych kategorii standard własnych odmian jest obowiązany:
 - 1) przechowywać i udostępniać przez okres 3 lat dokumentację dotyczącą wytworzenia każdej partii materiału siewnego wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na siedzibę hodowcy albo miejsce jego zamieszkania lub właściwym urzędem innego państwa członkowskiego;
 - 2) przechowywać i udostępniać przez okres 2 lat próby wzorcowe z każdej:
 - a) wytworzonej i wprowadzonej do obrotu partii materiału siewnego, licząc od dnia wprowadzenia tej partii do obrotu,
 - b) partii materiału siewnego odmian skreślonych z krajowego rejestru, licząc od dnia ich skreślenia

- wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na siedzibę hodowcy albo miejsce jego zamieszkania lub właściwym urzędem innego państwa członkowskiego;

-
- 3) składać wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na siedzibę hodowcy albo miejsce jego zamieszkania sprawozdanie o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego.
 2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wielkość prób wzorcowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz zakres i terminy składania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, mając na względzie zbilansowanie obrotu materiałem siewnym roślin warzywnych kategorii standard.

Art. 56.

1. Dostawca jest obowiązany prowadzić listę odmian materiału szkółkarskiego CAC, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.
2. Dostawca sporządza opisy odmian znajdujących się na liście, o której mowa w ust. 1.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, dostawca udostępnia osobom zainteresowanym.
4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji niezbędnych do sporządzenia opisu odmiany, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej.

Art. 57.

1. Do obrotu dopuszcza się:
 - 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany, kategorii standard i kategorii handlowy odmian rolniczych i warzywnych wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu, z zastrzeżeniem ust. 2;
 - 2) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard odmian skreślonych z krajowego rejestru, po zdegradowaniu go do najniższego stopnia rozmnożenia z wyłączeniem materiału szkółkarskiego;
 - 3) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin sadowniczych wpisanych do krajowego rejestru, odpowiednich rejestrów państw członkowskich albo państw trzecich lub chronionych na podstawie przepisów o ochronie prawnej odmian roślin;
 - 4) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard odmian winorośli oraz materiał rozmnożeniowy winorośli, jeżeli może być dopuszczony do obrotu na podstawie przepisów decyzji Komisji 75/287/EWG z dnia 18 kwietnia 1975 r. w sprawie derogacji Królestwa Danii, Irlandii, Królestwa Niderlandów, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ze stosowania zapisów dyrektywy Rady z dnia 9 kwietnia 1968 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym winorośli (Dz. Urz. WE L 122 z 14.05.1975) oraz decyzji Komisji 2005/325/WE z dnia 8 marca 2005 r. zwalniającej Republikę Czeską, Republikę Estońską, Republikę Cypryjską, Republikę Łotewską, Republikę Litewską, Republikę Malty i Rzeczpospolitą Polską z obowiązku stosowania do niektórych gatunków dyrektyw Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 68/193/EWG, 1999/105/WE i 2002/57/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych, materiałem siewnym zbóż, materiałem do wegetatywnego rozmnażania winorośli, leśnym materiałem rozmnożenio-

wym oraz materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. UE L 109 z 29.04.2005, str. 1);

- 5) materiał szkółkarski CAC;
 - 6) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany odmian roślin rolniczych pochodzących z państw trzecich objętych systemem OECD, nieprzeznaczony do obrotu na obszarze Unii Europejskiej;
 - 7) materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin warzywnych uzyskany z materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany lub kategorii standard odmian wpisanych do krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu albo skreślonych z krajowego rejestru lub wspólnotowego katalogu;
 - 8) materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin ozdobnych lub gatunków roślin użytkowanych w celach ozdobnych oraz odmian roślin:
 - a) tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - b) chronionych na podstawie przepisów o ochronie prawnej odmian, lub
 - c) wpisanych do rejestrów państw członkowskich albo państw trzecich, lub
 - d) znajdujących się na liście odmian prowadzonej przez dostawcę;
 - 9) (uchylony);
 - 10) mieszanę uznaną za materiał siewny;
 - 11) materiał szkółkarski sprowadzany z krajów trzecich, który spełnia wymagania określone co najmniej dla materiału szkółkarskiego CAC;
 - 12) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany posiadający jedynie świadectwo oceny polowej (niezakwalifikowany ostatecznie), pod warunkiem doprowadzenia go przez nabywcę do stanu odpowiadającego wymaganiom jakościowym i uzyskania świadectwa oceny laboratoryjnej przed sprzedażą ostatecznemu odbiorcy na cele siewne;
 - 13) materiał siewny kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany, w odniesieniu do którego nie została zakończona ocena laboratoryjna w zakresie zdolności kiełkowania pod warunkiem uzupełnienia wyniku kiełkowania przed sprzedażą materiału siewnego ostatecznemu odbiorcy na cele siewne;
 - 14) materiał siewny odmian wpisanych do wspólnotowego katalogu lub krajowego rejestru, wytworzony w państwie trzecim, w którym obowiązuje system oceny równoważny z systemem obowiązującym w Unii Europejskiej;
 - 15) materiał siewny kategorii kwalifikowany roślin rolniczych i kategorii standard roślin warzywnych, o których mowa w art. 48a;
 - 16) materiał siewny cebuli siedmiolatki (czosnek dęty), czosnku pospolitego, karczocha hiszpańskiego (kard), rabarbaru, szalotki, szczypiorku, kukurydzy cukrowej, kukurydzy pękającej, który spełnia wymagania jakościowe dla materiału siewnego kategorii standard roślin warzywnych;
 - 17) materiał siewny wytworzony w ramach tymczasowego eksperymentu.
- 1a. Do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dopuszcza się materiał siewny kategorii standard odmian miejscowych roślin warzywnych wpisanych do krajowego rejestru.
 2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do materiału siewnego odmian wpisanych do krajowego rejestru, wytwarzanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem do obrotu w innych państwach członkowskich.

-
- 2a. Wytwarzanie materiału siewnego w ramach tymczasowego eksperymentu wymaga uzyskania pozwolenia.
- 2b. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 2a, wydaje, w drodze decyzji, wojewódzki inspektor na wniosek zainteresowanego podmiotu.
- 2c. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 2a, wydaje się, jeżeli tymczasowy eksperyment jest dopuszczony do przeprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2d. W pozwoleniu, o którym mowa w ust. 2a, określa się rodzaj i zakres tymczasowego eksperymentu.
- 2e. Podmiot, który uzyskał pozwolenie, o którym mowa w ust. 2a, jest obowiązany składać wojewódzkiemu inspektorowi informacje o przebiegu tymczasowego eksperymentu.
- 2f. Tymczasowy eksperyment jest prowadzony zgodnie z warunkami jego przeprowadzania.
- 2g. Wojewódzki inspektor cofa pozwolenie, o którym mowa w ust. 2a, jeżeli nie są spełniane warunki przeprowadzania tymczasowego eksperymentu.
- 2h. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, tymczasowe eksperymenty, w ramach których może być wytwarzany materiał siewny, w tym:
- 1) wymagania dotyczące wytwarzania i jakości materiału siewnego wykorzystywanego w ramach tymczasowego eksperymentu oraz warunki przeprowadzania tymczasowego eksperymentu lub
 - 2) czas trwania tymczasowego eksperymentu, lub
 - 3) zakres i terminy składania wojewódzkiemu inspektorowi informacji z przebiegu tymczasowego eksperymentu przez podmiot, który uzyskał pozwolenie, o którym mowa w ust. 2a, lub
 - 4) zakres kontroli przeprowadzania tymczasowego eksperymentu, lub
 - 5) dodatkowe informacje umieszczane na etykietach, w które zaopatruje się materiał siewny wytworzony w ramach tymczasowego eksperymentu
- uwzględniając przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące tymczasowych eksperymentów w zakresie wytwarzania, oceny i obrotu materiałem siewnym.
3. Materiał siewny odmian genetycznie zmodyfikowanych nie może być dopuszczony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Materiał siewny odmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2, może znajdować się w obrocie do dnia 30 czerwca trzeciego roku, licząc od roku następującego po roku, w którym skreślono odmianę z krajowego rejestru.
5. W przypadku braku albo niewystarczającej ilości materiału siewnego, a także z innych ważnych powodów gospodarczych, minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze decyzji, dopuścić do obrotu:
- 1) materiał siewny kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii standard odmian niewpisanych do krajowego rejestru, katalogów wspólnotowych lub list odmian krajów Unii Europejskiej;
 - 2) materiał siewny kategorii handlowy;
 - 3) materiał siewny, który nie spełnia wymagań jakościowych;
 - 4) materiał siewny kategorii elitarny roślin rolniczych i warzywnych, a w przypadku koniczyny łąkowej również kategorii kwalifikowany, który nie spełnia określonych dla danej kategorii wymagań dotyczących zdolności kiełkowania;

-
- 5) materiał siewny kategorii kwalifikowany roślin rolniczych i warzywnych, który nie spełnia wymagań dotyczących zdolności kiełkowania.
 6. Decyzje, o których mowa w ust. 5 pkt 1-3 oraz w pkt 5, minister właściwy do spraw rolnictwa wydaje po uzgodnieniu z Komisją Europejską i państwami członkowskimi.
 7. W decyzjach, o których mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw rolnictwa określa w szczególności rodzaj i ilość materiału siewnego oraz termin, na jaki dopuszcza się materiał siewny do obrotu.
 8. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić zakaz stosowania materiału siewnego określonych odmian wpisanych do wspólnotowych katalogów, kierując się ich nieprzydatnością do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Rzeczypospolitej Polskiej lub koniecznością uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt lub dla środowiska.
 9. Zakaz, o którym mowa w ust. 8, wprowadza się po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej.

Art. 57a.

1. Wprowadzenie do obrotu materiału siewnego przeznaczonego do testów lub doświadczeń polowych odmian roślin rolniczych, zgłoszonych do krajowego rejestru i przyjętych do badań, wymaga zgody dyrektora Centralnego Ośrodka.
2. Wprowadzenie do obrotu materiału siewnego przeznaczonego do testów lub doświadczeń polowych odmian roślin warzywnych, zgłoszonych do krajowego rejestru lub odpowiednich rejestrów państw członkowskich oraz przyjętych do badań, wymaga zgody odpowiednio dyrektora Centralnego Ośrodka albo właściwego urzędu państwa członkowskiego.
3. Decyzję w sprawie wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych dyrektor Centralnego Ośrodka wydaje na wniosek zainteresowanego hodowcy lub upoważnionej przez niego osoby, która będzie prowadziła obrót materiałem siewnym odmiany przyjętej do badań.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania hodowcy albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania osoby upoważnionej przez hodowcę albo nazwę i adres jej siedziby – w przypadku gdy wniosku nie składa hodowca;
 - 3) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie oraz:
 - a) w przypadku roślin rolniczych:
 - opis odmiany,
 - powierzchnię plantacji i przewidywany zbiór materiału siewnego, który będzie przeznaczony do testów lub doświadczeń polowych,
 - państwo członkowskie, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe,
 - miejsce prowadzenia zachowania odmiany,
 - b) w przypadku roślin warzywnych:
 - opis odmiany,
 - miejsce prowadzenia zachowania odmiany,

– potwierdzenie przyjęcia odmiany do badań przez właściwy urząd państwa członkowskiego, w przypadku zgłoszenia odmiany w tym państwie.

5. Dyrektor Centralnego Ośrodka, w drodze decyzji, wydaje zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych:
 - 1) roślin rolniczych, jeżeli jest uzasadnione uzyskanie informacji o wartości gospodarczej odmiany;
 - 2) roślin warzywnych, jeżeli jest uzasadnione uzyskanie praktycznej wiedzy podczas uprawy odmiany.
6. W decyzji, o której mowa w ust. 5, określa się:
 - 1) nazwę gatunku;
 - 2) nazwę odmiany;
 - 3) okres, na jaki została wydana zgoda na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych – jednak nie dłuższy niż rok;
 - 4) nazwę państwa, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe – w przypadku roślin rolniczych;
 - 5) powierzchnię plantacji oraz ilość materiału siewnego odmiany, jaka może być wprowadzona do obrotu z przeznaczeniem do testów lub doświadczeń polowych – w przypadku roślin rolniczych.
7. Wnioskodawca jest obowiązany informować dyrektora Centralnego Ośrodka o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego wymienionego w art. 57 ust. 1 pkt 15 w okresie, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, w terminie 30 dni od dnia wprowadzenia tego materiału do obrotu.
8. Ilość materiału siewnego odmiany rośliny rolniczej, na którą została wydana zgoda na wprowadzenie do obrotu nie może przekraczać wartości procentowych materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie do zasiewów w państwie członkowskim, w którym będą przeprowadzane testy lub doświadczenia polowe dla:
 - 1) pszenicy twardej – 0,05%;
 - 2) bobiku, grochu siewnego, jęczmienia, owsa, pszenicy zwyczajnej – 0,3%;
 - 3) pozostałych gatunków – 0,1%.
9. Jeżeli ilości określone w ust. 8 nie wystarczają do obsiania 10 ha, dyrektor Centralnego Ośrodka, w drodze decyzji, wydaje zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego w ilości niezbędnej do obsiania powierzchni nieprzekraczającej 10 ha.
10. Zainteresowany podmiot może złożyć wniosek o przedłużenie okresu, na który została wydana decyzja, o której mowa w ust. 5, jeżeli odmiana nadal jest poddawana badaniom:
 - 1) w przypadku roślin rolniczych – każdorazowo, na okres nie dłuższy niż rok;
 - 2) w przypadku roślin warzywnych – maksymalnie dwukrotnie, na okresy nie dłuższe niż rok.
11. Do wniosku, o którym mowa w ust. 10, dołącza się:
 - 1) kopię pierwszej decyzji;

-
- 2) informacje dotyczące opisu, zachowania odmiany, wartości gospodarczej odmiany albo praktycznej wiedzy z jej uprawy uzupełniające informacje zawarte we wniosku, o którym mowa w ust. 3;
 - 3) zaświadczenie wydane przez właściwy urząd państwa członkowskiego potwierdzające, że odmiana nadal jest poddawana badaniom – w przypadku roślin warzywnych.
12. Dyrektor Centralnego Ośrodka, w drodze decyzji:
- 1) przedłuża okres, na który została wydana decyzja, o której mowa w ust. 5, w przypadku określonym w ust. 10;
 - 2) uchyla zgodę na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych, w przypadku gdy:
 - a) wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru zostanie wycofany,
 - b) odmówiono wpisania odmiany do krajowego rejestru;
 - 3) stwierdza wygaśnięcie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmiany przeznaczonej do testów lub doświadczeń polowych, w przypadku gdy odmiana została wpisana do krajowego rejestru.
13. Dyrektor Centralnego Ośrodka informuje Komisję Europejską oraz właściwe urzędy państw członkowskich o przyjętych wnioskach o wyrażenie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmian przeznaczonych do testów lub doświadczeń polowych oraz o wydanych w tym zakresie zgodach.

Art. 57b.

1. Materiał siewny odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych może być wprowadzany do obrotu po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa, wydanej w drodze decyzji, wyłącznie w regionie pochodzenia, z zastrzeżeniem art. 57c, w ilościach określonych w tej decyzji.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest wydawana na wniosek zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) proponowaną nazwę odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych;
 - 4) położenie i powierzchnię plantacji nasiennej oraz przewidywaną ilość materiału siewnego odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, jaka może być wprowadzona do obrotu.
4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się gatunek i odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, ilość materiału siewnego tej odmiany, jaka może być wprowadzona do obrotu, oraz okres, na jaki dopuszcza się materiał siewny tej odmiany do obrotu.
5. Ilość materiału siewnego odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych określona w decyzji, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać, z zastrzeżeniem ust. 6, wartości procentowych materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie do zasiewów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla:

-
- 1) rzepaku, jęczmienia, pszenicy, grochu, słonecznika, kukurydzy i ziemniaka – 0,3 %;
 - 2) pozostałych gatunków – 0,5 %.
6. Jeżeli ilości materiału siewnego odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych określone w ust. 5 nie wystarczają do obsiania 100 ha, minister właściwy do spraw rolnictwa w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa ilość materiału siewnego niezbędną do obsiania 100 ha.
 7. Całkowita ilość materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych nie może przekroczyć 10 % ilości materiału siewnego danego gatunku stosowanego rocznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 8. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, terminy składania wniosków o wyrażenie zgody na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, biorąc pod uwagę cechy biologiczne poszczególnych grup roślin i gatunków.

Art. 57c.

1. Materiał siewny odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa wydanej w drodze decyzji, może być wprowadzany do obrotu w innym niż region pochodzenia regionie lub regionach, zwanych dalej „dodatkowym regionem obrotu”, z tym że, gdy dla danej odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych został określony dodatkowy region wytwarzania, materiał siewny tej odmiany może być wprowadzany do obrotu wyłącznie w regionie pochodzenia.
2. Ilość materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych wprowadzana do obrotu w regionie pochodzenia oraz w dodatkowym regionie obrotu nie może przekraczać łącznie ilości materiału określonej w decyzji, o której mowa w art. 57b ust. 1.
3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest wydawana na wniosek zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych.
4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest wydawana, jeżeli dodatkowy region obrotu jest porównywalny z regionem pochodzenia pod względem siedlisk naturalnych i częściowo naturalnych dla danej odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych.
5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania zachowującego odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych albo nazwę i adres jego siedziby;
 - 2) nazwę rodzaju lub gatunku rośliny w języku polskim i po łacinie;
 - 3) proponowaną nazwę odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych;
 - 4) wskazanie regionu pochodzenia, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa;
 - 5) wskazanie dodatkowego regionu obrotu, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wraz z uzasadnieniem konieczności określenia tego regionu.

-
6. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się gatunek i odmianę dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, dodatkowy region obrotu materiałem siewnym tej odmiany, którego położenie określa się zgodnie z granicami jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, oraz okres, na jaki dopuszcza się materiał siewny tej odmiany do obrotu w tym regionie.

Art. 57d.

Minister właściwy do spraw rolnictwa przekazuje Komisji Europejskiej informacje o regionach pochodzenia, dodatkowych regionach wytwarzania oraz dodatkowych regionach obrotu materiałem siewnym danej odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, a także, na wniosek Komisji Europejskiej lub państw członkowskich, informacje dotyczące ilości materiału siewnego każdej odmiany dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych wprowadzonej do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 58.

1. Materiał siewny znajdujący się w obrocie, z wyłączeniem materiału szkółkarskiego, rozmnożeniowego i nasadzeniowego, powinien być opakowany.
2. Opakowanie materiału siewnego powinno być zabezpieczone w sposób trwały i uniemożliwiający jego otwarcie bez uszkodzenia.

Art. 59.

1. Materiał siewny znajdujący się w obrocie, z zastrzeżeniem art. 62, powinien być zaopatrzony w etykiety wydawane przez:
 - 1) wojewódzkiego inspektora - dla materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo
 - 2) właściwy urząd państwa członkowskiego - dla materiału siewnego wytworzonego na obszarze tego państwa, albo
 - 3) prowadzących obrót.
- 1a. Etykiety, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są etykietami urzędowymi.
2. Na etykietach umieszcza się informacje identyfikujące materiał siewny oraz informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.
3. W przypadku materiału siewnego, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 13, na etykiecie umieszcza się napis „badania zdolności kiełkowania nie zakończono”.
4. W przypadku materiału siewnego, o którym mowa w art. 57 ust. 5 pkt 4, na etykiecie umieszcza się informację o zdolności kiełkowania.
5. W przypadku materiału siewnego odmian warzywnych znanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, zachowywanych przez kilku hodowców, na etykiecie, oprócz nazwy odmiany, umieszcza się oznaczenie zachowującego odmianę, przy czym oznaczenie to nie może dominować nad nazwą odmiany.
6. Oznaczenie, o którym mowa w ust. 5, nie może dotyczyć szczególnych właściwości odmiany i podaje się je obok nazwy odmiany, wyraźnie oddzielone znakiem „ - ”.
7. W celu zabezpieczenia opakowania materiału siewnego mogą być stosowane plomby wydawane przez wojewódzkich inspektorów, zwane dalej „plombami urzędowymi”, lub plomby prowadzących obrót.

-
8. Etykiety i plomby urzędowe mogą być stosowane dla:
 - 1) materiału siewnego kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany i kategorii handlowy;
 - 2) materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego winorośli.
 9. Etykiety i plomby prowadzących obrót mogą być stosowane dla materiału siewnego kategorii standard roślin warzywnych, materiału siewnego odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych, małych opakowań WE oraz dla materiału siewnego, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 16.
 10. Za etykietę materiału siewnego, o której mowa w ust. 8 i 9, uznaje się również paszport roślin, jeżeli zawiera informacje, których umieszczenie jest wymagane na etykiecie.
 11. W przypadku małych opakowań WE etykietę może stanowić trwały nadruk lub stempel umieszczony na tych opakowaniach.
 12. Minister właściwy do spraw rolnictwa może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić obowiązek etykietowania małych opakowań WE materiału siewnego buraków etykietami urzędowymi, mając na uwadze usprawnienie kontroli obrotu tym materiałem.

Art. 60.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, jakie opakowania materiału siewnego uznaje się za małe opakowania WE, biorąc pod uwagę rodzaj i gatunek roślin, kategorię materiału siewnego oraz masę netto opakowania.

Art. 60a.

1. Materiał siewny roślin rolniczych i warzywnych kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany, kategorii handlowy i kategorii standard, znajdujący się w obrocie, może zostać przepakowany i przeetykietowany, pod urzędowym nadzorem, po uzyskaniu pisemnej zgody przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 54 ust. 1:
 - 1) którego numer w rejestrze znajduje się na etykiecie materiału siewnego przed jego przepakowaniem - w przypadku materiału siewnego wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) wprowadzającego materiał siewny do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - w przypadku materiału siewnego pochodzącego z innego państwa członkowskiego.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, numer partii przepakowanego i przeetykietowanego materiału siewnego pozostaje niezmienny, a na etykiecie umieszcza się wyrazy „przepakowano i przeetykietowano w ... (miejsce przepakowania i przeetykietowania) przez ... (firma i numer z rejestru)”.

Art. 61.

1. Etykiety i plomby urzędowe, na wniosek prowadzącego obrót i dostawcy, wydaje odpłatnie wojewódzki inspektor.
2. Wojewódzki inspektor może upoważnić na czas określony prowadzącego obrót i dostawcę do wypełniania etykiet urzędowych, jeżeli:
 - 1) przestrzega on przepisów o nasiennictwie oraz daje gwarancję rzetelnego wypełniania etykiet;

-
- 2) będzie rejestrował numery otrzymanych etykiet wydanych dla określonych partii materiału siewnego oraz zniszczonych podczas druku.
 3. Prowadzący obrót i dostawca upoważniony do wypełniania etykiet:
 - 1) prowadzi ewidencję etykiet;
 - 2) na etykietach umieszcza swój numer z rejestru, rejestru rolników albo rejestru przedsiębiorców prowadzonego na podstawie przepisów o ochronie roślin.
 4. Wojewódzki inspektor sprawuje kontrolę nad prawidłowym wypełnianiem etykiet urzędowych przez prowadzących obrót i dostawców, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w drodze decyzji, nakazuje ich zniszczenie.
 5. Zniszczenie etykiet, o których mowa w ust. 4, następuje w obecności upoważnionego pracownika wojewódzkiego inspektoratu.
 6. Producent materiału siewnego jest obowiązany do przechowywania etykiet dotyczących partii materiału siewnego użytego do siewu lub sadzenia do czasu zakończenia oceny tego materiału i okazywania ich na żądanie organu dokonującego ocenę.
 7. W przypadku nie posiadania przez producenta materiału siewnego etykiet, o których mowa w ust. 6, plantacja nie będzie oceniana.

Art. 61a.

Do każdej partii materiału siewnego niezakwalifikowanego ostatecznie, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 12, dołącza się informację o dostarczonym materiale, zwaną dalej „dokumentem towarzyszącym”.

Art. 62.

1. Do każdej przesyłki zawierającej jedną lub kilka partii wprowadzonego do obrotu materiału szkółkarskiego CAC, materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych dostawca dołącza informację o dostarczonym materiale, zwaną dalej „dokumentem dostawcy”.
2. Dokument dostawcy sporządza się w dwóch egzemplarzach; jeden dołącza się do każdej przesyłki materiału, o której mowa w ust. 1, a drugi pozostaje u dostawcy.
3. Dokument dostawcy zawiera:
 - 1) oznaczenie „jakość WE”;
 - 2) oznaczenie kraju, w którym wystawiono ten dokument;
 - 3) napis „Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa”;
 - 4) numer w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym na podstawie przepisów o ochronie roślin;
 - 5) oznaczenie dostawcy;
 - 6) oznaczenie odbiorcy;
 - 7) numer partii określony przez dostawcę;
 - 8) datę wystawienia;
 - 9) nazwę botaniczną;
 - 10) nazwę odmiany, w przypadku podkładek nazwę odmiany lub jej opis;
 - 11) liczbę roślin objętych dokumentem dostawcy;
 - 12) kategorię;

-
- 13) nazwę kraju, w którym dokonano zbioru materiału, w przypadku importu z państw trzecich.
- 3a. Dokument dostawcy dołączony do materiału przeznaczanego dla odbiorców, którzy nie zajmują się zawodowo uprawą roślin sadowniczych, warzywnych lub ozdobnych, może nie zawierać informacji, o której mowa w ust. 3 pkt 6.
4. Dokumentem dostawcy może być paszport roślin, jeżeli będą umieszczone na nim informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 3, 10, 12 i 13.
5. Materiał szkółkarski kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany oraz materiał rozmnożeniowy winorośli znajdujący się w obrocie zaopatruje się w etykietę i wypis ze świadectwa.
6. Wypis ze świadectwa dołącza się do każdej przesyłki materiału szkółkarskiego zawierającej jedną lub kilka partii tego materiału.
7. Materiał szkółkarski kategorii kwalifikowany oraz materiał rozmnożeniowy winorośli, znajdujący się w obrocie i przeznaczony dla odbiorcy, który nie zajmuje się zawodowo uprawą tych roślin, zaopatruje się wyłącznie w etykietę urzędową.
8. Materiał szkółkarski roślin sadowniczych kategorii elitarny i kategorii kwalifikowany, znajdujący się w obrocie, może być przeetykietowany po uzyskaniu pisemnej zgody dostawcy, którego numer w rejestrze przedsiębiorców, prowadzonym na podstawie przepisów o ochronie roślin, znajduje się na etykiecie materiału szkółkarskiego przed przeetykietowaniem.
9. Dostawca jest obowiązany przechowywać kopie dokumentów dostawcy lub wypisów ze świadectw przez okres 3 lat od dnia ich wydania.

Art. 63.

Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób oraz zakres etykietowania i plombowania materiału siewnego, z uwzględnieniem:
 - a) rozmiarów i koloru etykiet ustalonych dla poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego,
 - b) treści informacji zamieszczanych na etykietach oraz w dokumencie towarzyszącym,
 - c) małych opakowań WE;
 - 2) rodzaje opakowań materiału siewnego dla poszczególnych gatunków lub grup roślin, a także materiału siewnego zaprawianego oraz sposoby ich zabezpieczania
- mając na względzie postęp techniki w tej dziedzinie i rozwiązania stosowane przez międzynarodowe organizacje nasienne.

Rozdział 6

(uchylony)

Rozdział 7

Kontrola materiału siewnego i opłaty sankcyjne

Art. 66.

1. Kontrola materiału siewnego polega na losowym sprawdzeniu jego jakości oraz spełniania innych wymagań dotyczących wytwarzania, oceny, przechowywania materiału siewnego a także obrotu tym materiałem.
2. Kontrolę materiału siewnego wykonuje wojewódzki inspektor.
- 2a. Pobieranie prób urzędowych i ocena, dokonywane przez organ Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w ramach kontroli, nie podlegają opłacie.
- 2b. Kontroli materiału siewnego dokonuje się z urzędu lub na uzasadniony wniosek.
- 2c. Jeżeli w wyniku kontroli partii materiału siewnego zachodzą wątpliwości co do jakości i tożsamości odmianowej tego materiału, przeprowadza się badania genetyczne tego materiału.
3. Jeżeli w wyniku kontroli materiału siewnego stwierdzono, że jedna lub kilka partii nie odpowiada wymaganiom jakości albo wymaganiom obowiązującym przy wytwarzaniu, ocenie, przechowywaniu lub w obrocie tym materiałem, wojewódzki inspektor, w drodze decyzji, może:
 - 1) zakazać prowadzenia obrotu partią materiału siewnego niespełniającą wymagań;
 - 2) nakazać poddanie partii materiału siewnego niespełniającej wymagań zabiegom uniemożliwiającym użycie go do siewu, sadzenia, szczepienia, okulizacji lub tylko do rozmnażania roślin.
4. Decyzje, o których mowa w ust. 3, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.
5. (uchylony).

Art. 66a.

1. Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobiera się kontrolne próby do wspólnotowych testów i doświadczeń porównawczych, w celu sprawdzenia jego jakości oraz harmonizacji metod dokonywania oceny.
2. Główny Inspektor pobiera i przesyła próby materiału siewnego, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich jednostek prowadzących wspólnotowe doświadczenia i testy porównawcze, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi przeprowadzania doświadczeń i testów porównawczych.

Art. 67.

1. Kto prowadzi obrót materiałem siewnym niezgodnie z warunkami określonymi w art. 57 ust. 1, 1a, 3 i 4 oraz w art. 57a ust. 6 pkt 3, jest obowiązany do wniesienia na rachunek urzędu skarbowego, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania prowadzącego obrót, opłaty sankcyjnej stanowiącej 300 % kwoty należnej za sprzedany lub dostarczony materiał siewny.

-
2. Stwierdzenie prowadzenia obrotu materiałem siewnym niezgodnie z warunkami określonymi w art. 57 ust. 1, 1a, 3 i 4 oraz art. 57a ust. 6 pkt 3, ilość sprzedanego lub dostarczonego materiału siewnego oraz wysokość opłaty sankcyjnej, o której mowa w ust. 1, określa, w drodze decyzji wojewódzki inspektor właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania prowadzącego obrót materiałem siewnym.

Art. 68.

Opłata sankcyjna, o której mowa w art. 67, stanowi dochód budżetu państwa i mają do niej zastosowanie przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 69.

1. Wojewódzki inspektor przekazuje kopię decyzji, o której mowa w art. 67 ust. 2, właściwemu urzędowi skarbowemu.
2. W razie niewniesienia opłaty sankcyjnej wynikającej z decyzji, o której mowa w art. 67 ust. 2, właściwy urząd skarbowy wszczyna postępowanie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 8 **Przepisy karne**

Art. 70.

1. Kto:

- 1) nie stosuje nazwy odmiany zgodnie z wpisem w krajowym rejestrze lub w odpowiednich rejestrach państw członkowskich lub we wspólnotowych katalogach,
- 2) nie stosuje się do zakazów obowiązujących w rejonie zamkniętym,
- 3) prowadzi obrót materiałem siewnym bez wpisu do rejestru rolników,
- 4) nie składa wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji dotyczącej obrotu materiałem siewnym lub nie prowadzi obowiązującej dokumentacji dotyczącej tego materiału,
- 4a) składa wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwe informacje dotyczące obrotu materiałem siewnym,
- 5) nie zaopatruje materiału siewnego w etykiety, nie dołącza dokumentu towarzyszącego lub dokumentu dostawcy, wypisu ze świadectwa, nie stosuje plomb oraz nie zabezpiecza opakowań z materiałem siewnym zgodnie z art. 58 ust. 1, art. 59 ust. 1, art. 61a lub art. 62 lub podaje na etykietach informacje niezgodne ze świadectwem,
- 6) (uchylony),
- 7) nie prowadzi lub nie przechowuje dokumentacji zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 33,

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635.

-
- 8) nie prowadzi list odmian lub nie sporządza opisów odmian znajdujących się na liście, o której mowa w art. 56,
 - 9) nie będąc wpisanym do rejestru albo rejestru rolników, sprzedaje poza terenem powiatu, w którym wytworzył, materiał siewny rozmnożeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz materiał szkółkarski przeznaczony dla odbiorcy na jego własne, niezarobkowe potrzeby,
 - 10) nabył od producenta materiał siewny rozmnożeniowy roślin warzywnych i ozdobnych oraz materiał szkółkarski przeznaczony na jego własne, niezarobkowe potrzeby, a wprowadził go do obrotu lub rozmnaża w celach zarobkowych,
 - 11) bez wymaganej zgody prowadzi testy lub doświadczenia polowe odmian roślin rolniczych lub roślin warzywnych,
 - 11a) wytwarza materiał siewny odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych w regionie innym niż region pochodzenia określony w decyzji, o której mowa w art. 7a ust. 1, lub w regionie innym niż dodatkowy region wytwarzania określony w decyzji, o której mowa w art. 48b ust. 3,
 - 12) sporządza mieszanki roślin pastewnych przeznaczone na cele pastewne, nie posiadając opracowanej technologii sporządzania tych mieszanek oraz urządzeń niezbędnych do ich sporządzania,
 - 13) sporządza protokół, o którym mowa w art. 46 ust. 3, na formularzu, który nie jest zgodny z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 4,
 - 14) wydaje świadectwa lub informacje, o których mowa w art. 47 ust. 1-6 i art. 47a ust. 1, lub wypisy ze świadectw na formularzach, które nie są zgodne z wzorami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 10 i art. 47a ust. 3,
 - 15) nie oznacza partii materiału siewnego wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej numerem utworzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47b ust. 2,
 - 16) będąc hodowcą, wprowadzającym do obrotu materiał siewny kategorii standard roślin warzywnych własnych odmian, nie przechowuje lub nie udostępnia wojewódzkiemu inspektorowi dokumentacji, o której mowa w art. 55a ust. 1 pkt 1,
 - 17) będąc hodowcą wprowadza do obrotu materiał siewny kategorii standard roślin warzywnych własnych odmian, nie przechowuje lub nie udostępnia wojewódzkiemu inspektorowi lub właściwemu urzędowi innego państwa członkowskiego prób, o których mowa w art. 55a ust. 1 pkt 2,
 - 18) będąc hodowcą wprowadzającym do obrotu materiał siewny kategorii standard roślin warzywnych własnych odmian, nie składa wojewódzkiemu inspektorowi sprawozdania o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego,
 - 19) prowadzi obrót materiałem siewnym wymienionym w art. 57 ust. 1 pkt 15 poza okresem, na jaki została udzielona zgoda na prowadzenie testów lub doświadczeń polowych,
 - 20) nie informuje w wymaganym terminie dyrektora Centralnego Ośrodka o ilości wprowadzonego do obrotu materiału siewnego, o którym mowa w art. 57a ust. 8.
 - 20a) stosuje materiał siewny zakazany do stosowania na podstawie art. 57 ust. 8,

-
- 20b) prowadzi obrót materiałem siewnym odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych bez wymaganej zgody wydanej w drodze decyzji, o której mowa w art. 57b ust. 1, lub prowadzi obrót tym materiałem poza regionem pochodzenia określonym w decyzji, o której mowa w art. 7a ust. 1, lub prowadzi obrót tym materiałem poza dodatkowym regionem obrotu określonym w decyzji, o której mowa w art. 57c ust. 1,
 - 20c) wprowadza do obrotu materiał siewny odmian dla zachowania bioróżnorodności roślin rolniczych w ilościach przekraczających ilości określone w decyzji, o której mowa w art. 57b ust. 1,
 - 21) nie wykonuje wprowadzonego na podstawie art. 59 ust. 12 obowiązku etykietowania małych opakowań WE materiału siewnego buraków etykietami urzędowymi,
 - 22) dokonuje przepakowania i przeetykietowania materiału siewnego niezgodnie z warunkami określonymi w art. 60a oraz art. 62 ust. 8,
 - 23) nie informuje w terminie wojewódzkiego inspektora o zmianie danych wpisanych do rejestru rolników,
 - 24) nie składa w terminie wojewódzkiemu inspektorowi wymaganych informacji o przebiegu tymczasowego eksperymentu lub składa nieprawdziwe informacje
- podlega karze grzywny.
2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 9

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 71. (pominięty)⁶⁾.

Art. 72.

1. Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych do tego dnia decyzją ostateczną, stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy albo przepisy o ochronie prawnej odmian roślin.
2. Rejestr odmian prowadzony na podstawie przepisów dotychczasowych staje się krajowym rejestrem.
3. Materiał siewny odmian roślin rolniczych i warzywnych, wpisanych do krajowego rejestru, które nie wchodzą do wspólnotowego katalogu może być w obrocie wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i powinien być oznakowany przez dodanie na etykiecie oznaczenia – „do obrotu wyłącznie na terytorium RP”.
4. Przepis ust. 3 dotyczy również odmian skreślonych z krajowego rejestru przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

⁶⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

Art. 73.

1. Prawa twórców odmian do wynagrodzenia za wszelkie zarobkowe korzyści z odmiany nabyte na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia. Do praw tych stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. Prawa hodowców, autorów odmian do premii autorskiej i prawa osób fizycznych, które udzieliły pomocy przy wytwarzaniu odmian, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia. Do praw tych stosuje się przepisy dotychczasowe.
3. Wysokość premii, o której mowa w ust. 2, ustala się w wysokości premii uzyskanej za daną odmianę w 2003 r., przy czym premie te wypłaca Centralny Ośrodek.

Art. 74.

1. Do wytwarzania i obrotu dopuszcza się materiał siewny odmian selekcyjowanych wpisanych do rejestru odmian na podstawie dotychczasowych przepisów.
2. Do etykiet materiału siewnego odmian, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 59 ust. 5 i 6.

Art. 75. (pominięty)⁷⁾.**Art. 76.**

Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowy Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych staje się Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych w rozumieniu ustawy.

Art. 77.

Traci moc ustawa z dnia 24 listopada 1995 r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2001 r. Nr 53, poz. 563 i Nr 76, poz. 811 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).

Art. 78.

Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 71, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

⁷⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

Załączniki do ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. (poz. 1665)

Załącznik nr 1

**WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN UPRAWNYCH, KTÓRYCH ODMIANY
WPISUJE SIĘ DO KRAJOWEGO REJESTRU ORAZ KTÓRYCH
MATERIAŁ SIEWNY MOŻE BYĆ WYTWARZANY I OCENIANY**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa botaniczna
ROŚLINY ROLNICZE		
A. Rośliny zbożowe		
1	Jęczmień	<i>Hordeum vulgare</i> L.
2	Kukurydza	<i>Zea mays</i> L.
3	Mozga kanaryjska (syn. kanar)	<i>Phalaris canariensis</i> L.
4	Owies nagi (syn. o. nagoziarnowy)	<i>Avena nuda</i> L.
5	Owies szorstki (syn.o. owsik)	<i>Avena strigosa</i> Schreb.
6	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	<i>Avena sativa</i> L., w tym <i>Avena byzantina</i> K. Koch
7	Pszenica orkisz	<i>Triticum spelta</i> L.
8	Pszenica twarda	<i>Triticum durum</i> Desf.
9	Pszenica zwyczajna	<i>Triticum aestivum</i> L.
10	Pszenżyto	$\times$ <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus (<i>Triticum</i> spp. $\times$ <i>Secale</i> spp.)
11	Żyto	<i>Secale cereale</i> L.
B. Rośliny oleiste i włókniste		
1	Gorczyca biała	<i>Sinapis alba</i> L.
2	Gorczyca sarepska	<i>Brassica junacea</i> (L.) Czern.
3	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.
4	Konopie	<i>Cannabis sativa</i> L.
5	Len zwyczajny	<i>Linum usitatissimum</i> L.
6	Mak	<i>Papaver somniferum</i> L.
7	Rzepak	<i>Brassica napus</i> L. (partim)
8	Rzepik	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs
9	Słonecznik	<i>Helianthus annuus</i> L.
10	Soja	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill

C. Rośliny pastewne		
Bobowate (<i>Leguminosae</i>)		
1	Bobik	<i>Vicia faba</i> L. (partim)
2	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.
3	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
4	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.
5	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.
6	Koniczyna białoróżowa (syn. k. szwedzka)	<i>Trifolium hybridum</i> L.
7	Koniczyna krwistoczerwona (syn. inkarnatka)	<i>Trifolium incarnatum</i> L.
8	Koniczyna łąkowa (syn. k. czerwona)	<i>Trifolium pratense</i> L.
9	Koniczyna perska	<i>Trifolium resupinatum</i> L.
10	Lucerna chmielowa	<i>Medicago lupulina</i> L.
11	Lucerna piaskowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn
12	Lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> L.
13	Łubin biały	<i>Lupinus albus</i> L.
14	Łubin wąskolistny	<i>Lupinus angustifolius</i> L.
15	Łubin żółty	<i>Lupinus luteus</i> L.
16	Rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> L.
17	Wyka kosmata	<i>Vicia villosa</i> Roth
18	Wyka siewna	<i>Vicia sativa</i> L.
Wiechlinowate (<i>Gramineae</i>)		
1	Festulolium	<i>x Festulolium</i> Asch.& Graebn. (<i>Festuca</i> spp. <i>x</i> <i>Lolium</i> spp.)
2	Kostrzewa czerwona	<i>Festuca rubra</i> L.
3	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis</i> Huds.
4	Kostrzewa murawowa	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina
5	Kostrzewa nitkowata	<i>Festuca filiformis</i> Pourr.
6	Kostrzewa owcza	<i>Festuca ovina</i> L.
7	Kostrzewa trzcinowa	<i>Festuca arundinacea</i> Schreber
8	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata</i> L.
9	Mietlica biaława	<i>Agrostis gigantea</i> Roth
10	Mietlica pospolita	<i>Agrostis capillaris</i> L.
11	Mietlica psia	<i>Agrostis canina</i> L.
12	Mietlica rozłogowa	<i>Agrostis stolonifera</i> L.

13	Rajgras wyniosły (syn. r. francuski)	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl. & C. Presl
14	Stokłosa uniolowata	<i>Bromus unioloides</i> L. (syn. <i>B. catharticus</i> Vahl)
15	Tymotka dzika	<i>Phleum nodosum</i> L.
16	Tymotka łąkowa	<i>Phleum pratense</i> L.
17	Wiechlina błotna	<i>Poa palustris</i> L.
18	Wiechlina gajowa	<i>Poa nemoralis</i> L.
19	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i> L.
20	Wiechlina zwyczajna	<i>Poa trivialis</i> L.
21	Wyczyniec łąkowy	<i>Alopecurus pratensis</i> L.
22	Życica mieszańcowa (syn. rajgras oldenburski)	<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth
23	Życica trwała (syn. rajgras angielski)	<i>Lolium perenne</i> L.
24	Życica wielokwiatowa, w tym ż. wielokwiatowa westerwoldzka (syn. rajgras włoski, w tym r. holenderski)	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Inne gatunki		
1	Brukiew	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.
2	Facelia błękitna	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.
3	Kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. var. <i>viridis</i> L.
4	Rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.
D. Burak		
1	Burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
2	Burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> L.
E. Ziemniak		
1	Ziemniak	<i>Solanum tuberosum</i> L.
ROŚLINY WARZYNNE		
1	Bób	<i>Vicia faba</i> L. (partim)
2	Brokuł	<i>Brassica oleracea</i> L.
3	Burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
4	Burak liściowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
5	Cebula siedmiolatka (syn. czosnek dęty)	<i>Allium fistulosum</i> L.
6	Cebula, w tym echalion	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Cepa</i>
7	Cykoria korzeniowa	<i>Cichorium intybus</i> L.
8	Cykoria liściowa i cykoria салатowa	<i>Cichorium intybus</i> L.
9	Czosnek pospolity	<i>Allium sativum</i> L.
10	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne

11	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.
12	Endywia – endywia eskariola i endywia kędzierzawa	<i>Cichorium endivia</i> L.
13	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.
14	Fasola zwykła karłowa	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
15	Fasola zwykła tyczna	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
16	Groch siewny cukrowy	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
17	Groch siewny łuskowy – o nasionach pomarszczonych i o nasionach gładkich	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
18	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L.
19	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L.
20	Kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> L.
21	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L.
22	Kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> L.
23	Kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L.
24	Kapusta pekińska	<i>Brassica rapa</i> L.
25	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L.
26	Karczoch – karczoch hiszpański (syn. kard) i karczoch zwyczajny	<i>Cynara cardunculus</i> L.
27	Kawon (syn. arbuz)	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai
28	Koper włoski (syn. fenkuł)	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.
29	Kukurydza cukrowa	<i>Zea mays</i> L. (partim)
30	Kukurydza pękająca	<i>Zea mays</i> L. (partim)
31	Marchew – jadalna i pastewna	<i>Daucus carota</i> L.
32	Melon	<i>Cucumis melo</i> L.
33	Oberżyna	<i>Solanum melongena</i> L.
34	Ogórek – sałatkowy i konserwowy	<i>Cucumis sativus</i> L.
35	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.
36	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
37	Pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.
38	Por	<i>Allium porrum</i> L.
39	Rabarbar	<i>Rheum rhabarbarum</i> L.
40	Roszponka warzywna	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.
41	Rzepa	<i>Brassica rapa</i> L.
42	Rzodkiew	<i>Raphanus sativus</i> L.
43	Rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.

44	Salata	<i>Lactuca sativa</i> L.
45	Seler korzeniowy	<i>Apium graveolens</i> L.
46	Seler naciowy	<i>Apium graveolens</i> L.
47	Skorzonera (syn. wężymord)	<i>Scorzonera hispanica</i> L.
48	Szalotka	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Aggregatum</i>
49	Szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.
50	Szparag	<i>Asparagus officinalis</i> L.
51	Szpinak	<i>Spinacia oleracea</i> L.
52	Trybula ogrodowa	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.
ROŚLINY SADOWNICZE		
1	Borówka i żurawina	<i>Vaccinium</i> L.
2	Brzoskwinia	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch
3	Czereśnia	<i>Prunus avium</i> (L.) L.
4	Figa pospolita	<i>Ficus carica</i> L.
5	Grusza	<i>Pyrus</i> L.
6	Jabłoń	<i>Malus</i> Mill.
7	Kasztan jadalny	<i>Castanea sativa</i> Mill.
8	Kumkwat	<i>Fortunella</i> Swingle
9	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i> L.
10	Malina i jeżyna	<i>Rubus</i> L.
11	Migdałowiec	<i>Prunus amygdalus</i> Batsch
12	Morela	<i>Prunus armeniaca</i> L.
13	Oliwka europejska	<i>Olea europaea</i> L.
14	Orzech włoski	<i>Juglans regia</i> L.
15	Pigwa pospolita	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.
16	Pistacja właściwa	<i>Pistacia vera</i> L.
17	Pomarańcza, cytryna i inne	<i>Citrus</i> L.
18	Poncyria	<i>Poncirus</i> Raf.
19	Porzeczka i agrest	<i>Ribes</i> L.
20	Śliwa domowa	<i>Prunus domestica</i> L.
21	Śliwa japońska	<i>Prunus salicina</i> Lindley
22	Truskawka i poziomka	<i>Fragaria</i> L.
23	Wiśnia	<i>Prunus cerasus</i> L.

**WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN UPRAWNYCH, KTÓRYCH MATERIAŁ SIEWNY
MOŻE ZNAJDOWAĆ SIĘ W OBROcie I PODLEGA KONTROLI**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa botaniczna
ROŚLINY ROLNICZE		
A. Rośliny zbożowe		
1	Jęczmień	<i>Hordeum vulgare</i> L.
2	Kukurydza	<i>Zea mays</i> L.
3	Mieszaniec sorga zwyczajnego i sorga sudańskiego	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench x <i>S.sudanense</i> (Piper) Stapf
4	Mozga kanaryjska (syn. kanar)	<i>Phalaris canariensis</i> L.
5	Owies nagi (syn. o. nagoziarnowy)	<i>Avena nuda</i> L.
6	Owies szorstki (syn.o. owsik)	<i>Avena strigosa</i> Schreb.
7	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	<i>Avena sativa</i> L., w tym <i>Avena byzantina</i> K. Koch
8	Pszenica orkisz	<i>Triticum spelta</i> L.
9	Pszenica twarda	<i>Triticum durum</i> Desf.
10	Pszenica zwyczajna	<i>Triticum aestivum</i> L.
11	Pszenżyto	x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus (<i>Triticum</i> spp. x <i>Secale</i> spp.)
12	Ryż	<i>Oryza sativa</i> L.
13	Sorgo zwyczajne	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
14	Sorgo sudańskie (syn. trawa sudańska)	<i>Sorghum sudanense</i> (Piner) Stapf
15	Żyto	<i>Secale cereale</i> L.
B. Rośliny oleiste i włókniste		
1	Bawełna	<i>Gossypium</i> spp.
2	Gorczyca biała	<i>Sinapis alba</i> L.
3	Gorczyca czarna	<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch
4	Gorczyca sarepska	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.
5	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.
6	Konopie	<i>Cannabis sativa</i> L.
7	Krokosz barwierski (syn. saflor barwierski)	<i>Carthamus tinctorius</i> L.
8	Len zwyczajny	<i>Linum usitatissimum</i> L.
9	Mak	<i>Papaver somniferum</i> L.
10	Orzech ziemny	<i>Arachid hypogaea</i> L.
11	Rzepak	<i>Brassica napus</i> L. (partim)
12	Rzepak	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs
13	Słonecznik	<i>Helianthus annuus</i> L.

14	Soja	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill
C. Rośliny pastewne		
Bobowate (<i>Leguminosae</i>)		
1	Bobik	<i>Vicia faba</i> L. (partim)
2	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.
3	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
4	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.
5	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.
6	Koniczyna białoróżowa (syn. k. szwedzka)	<i>Trifolium hybridum</i> L.
7	Koniczyna egipska (syn. k. aleksandryjska)	<i>Trifolium alexandrinum</i> L.
8	Koniczyna krwistoczerwona (syn. inkarnatka)	<i>Trifolium incarnatum</i> L.
9	Koniczyna łąkowa (syn. k. czerwona)	<i>Trifolium pratense</i> L.
10	Koniczyna perska	<i>Trifolium resupinatum</i> L.
11	Kozieradka pospolita (syn. koniczyna grecka)	<i>Trigonella foenum – graecum</i> L.
12	Lucerna chmielowa	<i>Medicago lupulina</i> L.
13	Lucerna piaskowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn
14	Lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> L.
15	Łubin biały	<i>Lupinus albus</i> L.
16	Łubin wąskolistny	<i>Lupinus angustifolius</i> L.
17	Łubin żółty	<i>Lupinus luteus</i> L.
18	Rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> L.
19	Siekiernica włoska	<i>Hedysarum coronarium</i> L.
20	Wyka kosmata	<i>Vicia villosa</i> Roth
21	Wyka pannońska	<i>Vicia pannonica</i> Crantz
22	Wyka siewna	<i>Vicia sativa</i> L.
Wiechlinowate (<i>Gramineae</i>)		
1	Cynodon palczasty	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.
2	Festulolium	<i>x Festulolium</i> Asch.& Graebn. (<i>Festuca</i> spp. <i>x Lolium</i> spp.)
3	Konietlica ³¹ kowa	<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv.
4	Kostrzewa czerwona	<i>Festuca rubra</i> L.
5	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis</i> Huds.
6	Kostrzewa murawowa	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina
7	Kostrzewa nitkowata	<i>Festuca filiformis</i> Pourr.
8	Kostrzewa owcza	<i>Festuca ovina</i> L.

9	Kostrzewa trzcinowa	<i>Festuca arundinacea</i> Schreber
10	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata</i> L.
11	Mietlica biaława	<i>Agrostis gigantea</i> Roth
12	Mietlica pospolita	<i>Agrostis capillaris</i> L.
13	Mietlica psia	<i>Agrostis canina</i> L.
14	Mietlica rozłogowa	<i>Agrostis stolonifera</i> L.
15	Mozga Hardinga	<i>Phalaris aquatica</i> L.
16	Rajgras wyniosły (syn. r. francuski)	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl. & C. Presl
17	Stokłosa alaskańska	<i>Bromus sitchensis</i> Trin.
18	Stokłosa uniolowata	<i>Bromus unioloides</i> L. (syn. <i>B. catharticus</i> Vahl)
19	Tymotka dzika	<i>Phleum nodosum</i> L.
20	Tymotka łąkowa	<i>Phleum pratense</i> L.
21	Wiechlina błotna	<i>Poa palustris</i> L.
22	Wiechlina gajowa	<i>Poa nemoralis</i> L.
23	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i> L.
24	Wiechlina zwyczajna	<i>Poa trivialis</i> L.
25	Wyczyniec łąkowy	<i>Alopecurus pratensis</i> L.
26	Życica mieszańcowa (syn. rajgras oldenburski)	<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth
27	Życica trwała (syn. rajgras angielski)	<i>Lolium perenne</i> L.
28	Życica wielokwiatowa w tym ż. wielokwiatowa westerwoldzka (syn. rajgras włoski w tym r. holenderski)	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Inne gatunki		
1	Brukiew	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.
2	Facelia błękitna	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.
3	Kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. var. <i>viridis</i> L.
4	Rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.
D. Burak		
1	Burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
2	Burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> L.
E. Ziemniak		
1	Ziemniak	<i>Solanum tuberosum</i> L.
ROŚLINY WARZYWNE		
1	Bób	<i>Vicia faba</i> L. (partim)
2	Brokuł	<i>Brassica oleracea</i> L.
3	Burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
4	Burak liściowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
5	Cebula siedmiolatka	<i>Allium fistulosum</i> L.

	(syn. czosnek dęty)	
6	Cebula, w tym echalion	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Cepa</i>
7	Cykoria korzeniowa	<i>Cichorium intybus</i> L.
8	Cykoria liściowa i cykoria салатowa	<i>Cichorium intybus</i> L.
9	Czosnek pospolity	<i>Allium sativum</i> L.
10	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne
11	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.
12	Endywia – endywia eskariola i endywia kędzierzawa	<i>Cichorium endivia</i> L.
13	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.
14	Fasola zwykła karłowa	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
15	Fasola zwykła tyczna	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
16	Groch siewny cukrowy	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
17	Groch siewny łuskowy – o nasionach pomarszczonych i o nasionach gładkich	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
18	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L.
19	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L.
20	Kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> L.
21	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L.
22	Kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> L.
23	Kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L.
24	Kapusta pekińska	<i>Brassica rapa</i> L.
25	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L.
26	Karczoch – karczoch hiszpański (syn. kard) i karczoch zwyczajny	<i>Cynara cardunculus</i> L.
27	Kawon (syn. arbuz)	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai
28	Koper włoski (syn. fenkuł)	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.
29	Kukurydza cukrowa	<i>Zea mays</i> L. (partim)
30	Kukurydza pękająca	<i>Zea mays</i> L. (partim)
31	Marchew – jadalna i pastewna	<i>Daucus carota</i> L.
32	Melon	<i>Cucumis melo</i> L.
33	Oberżyna	<i>Solanum melongena</i> L.
34	Ogórek – salatkowy i konserwowy	<i>Cucumis sativus</i> L.
35	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.
36	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
37	Pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.
38	Por	<i>Allium porrum</i> L.

39	Rabarbar	<i>Rheum rhabarbarum</i> L.
40	Roszonka warzywna	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.
41	Rzepa	<i>Brassica rapa</i> L.
42	Rzodkiew	<i>Raphanus sativus</i> L.
43	Rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.
44	Salata	<i>Lactuca sativa</i> L.
45	Seler korzeniowy	<i>Apium graveolens</i> L.
46	Seler naciowy	<i>Apium graveolens</i> L.
47	Skorzonera (syn. wężymord)	<i>Scorzonera hispanica</i> L.
48	Szalotka	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Aggregatum</i>
49	Szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.
50	Szparag	<i>Asparagus officinalis</i> L.
51	Szpinak	<i>Spinacia oleracea</i> L.
52	Trybula ogrodowa	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.
ROŚLINY SADOWNICZE		
1	Borówka i żurawina	<i>Vaccinium</i> L.
2	Brzoskwinia	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch
3	Czereśnia	<i>Prunus avium</i> (L.) L.
4	Figa pospolita	<i>Ficus carica</i> L.
5	Grusza	<i>Pyrus</i> L.
6	Jabłoń	<i>Malus</i> Mill.
7	Kasztan jadalny	<i>Castanea sativa</i> Mill.
8	Kumkwat	<i>Fortunella</i> Swingle
9	Leszczyna pospolita	<i>Corylus avellana</i> L.
10	Malina i jeżyna	<i>Rubus</i> L.
11	Migdałowiec	<i>Prunus amygdalus</i> Batsch
12	Morela	<i>Prunus armeniaca</i> L.
13	Oliwka europejska	<i>Olea europaea</i> L.
14	Orzech włoski	<i>Juglans regia</i> L.
15	Pigwa pospolita	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.
16	Pistacja właściwa	<i>Pistacia vera</i> L.
17	Pomarańcza, cytryna i inne	<i>Citrus</i> L.
18	Poncyria	<i>Poncirus</i> Raf.
19	Porzeczka i agrest	<i>Ribes</i> L.
20	Śliwa domowa	<i>Prunus domestica</i> L.
21	Śliwa japońska	<i>Prunus salicina</i> Lindley

22	Truskawka i poziomka	<i>Fragaria</i> L.
23	Winorośl	<i>Vitis spp.</i>
24	Wiśnia	<i>Prunus cerasus</i> L.

**WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN UPRAWNYCH, KTÓRYCH ODMIANY WPISUJE SIĘ
DO KRAJOWEGO REJESTRU, PO STWIERDZENIU ICH ZADOWALAJĄCEJ WAR-
TOŚCI GOSPODARCZEJ (WGO)**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa botaniczna
ROŚLINY ROLNICZE		
A. Rośliny zbożowe		
1	Jęczmień	<i>Hordeum vulgare</i> L.
2	Kukurydza	<i>Zea mays</i> L.
3	Mozga kanaryjska (syn. kanar)	<i>Phalaris canariensis</i> L.
4	Owies nagi (syn. o. nagoziarnowy)	<i>Avena nuda</i> L.
5	Owies szorstki (syn.o. owsik)	<i>Avena strigosa</i> Schreb.
6	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	<i>Avena sativa</i> L., w tym <i>Avena byzantina</i> K. Koch
7	Pszenica orkisz	<i>Triticum spelta</i> L.
8	Pszenica twarda	<i>Triticum durum</i> Desf.
9	Pszenica zwyczajna	<i>Triticum aestivum</i> L.
10	Pszenżyto	x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus (<i>Triticum</i> spp. x <i>Secale</i> spp.)
11	Żyto	<i>Secale cereale</i> L.
B. Rośliny oleiste i włókniste		
1	Gorczyca biała	<i>Sinapis alba</i> L.
2	Gorczyca sarepska	<i>Brassica junacea</i> (L.) Czern.
3	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.
4	Konopie	<i>Cannabis sativa</i> L.
5	Len zwyczajny	<i>Linum usitatissimum</i> L.
6	Mak	<i>Papaver somniferum</i> L.
7	Rzepak	<i>Brassica napus</i> L. (partim)
8	Rzepik	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs
9	Słonecznik	<i>Helianthus annuus</i> L.
10	Soja	<i>Glycine max</i> (L.) Merrill
C. Rośliny pastewne		
Bobowate (<i>Leguminosae</i>)		
1	Bobik	<i>Vicia faba</i> L. (partim)
2	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.
3	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
4	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.

5	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.
6	Koniczyna białoróżowa (syn. k. szwedzka)	<i>Triforium hybridum</i> L.
7	Koniczyna krwistoczerwona (syn. inkarnatka)	<i>Triforium incarnatum</i> L.
8	Koniczyna łąkowa (syn. k. czerwona)	<i>Triforium pratense</i> L.
9	Koniczyna perska	<i>Triforium resupinatum</i> L.
10	Lucerna chmielowa	<i>Medicago lupulina</i> L.
11	Lucerna piaskowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn
12	Lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> L.
13	Łubin biały	<i>Lupinus albus</i> L.
14	Łubin wąskolistny	<i>Lupinus angustifolius</i> L.
15	Łubin żółty	<i>Lupinus luteus</i> L.
16	Rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> L.
17	Wyka kosmata	<i>Vicia villosa</i> Roth
18	Wyka siewna	<i>Vicia sativa</i> L.
Wiechlinowate (<i>Gramineae</i>)*		
1	Festulolium	<i>x Festulolium</i> Asch.& Graebn. (<i>Festuca</i> spp. <i>x</i> <i>Lolium</i> spp.)
2	Kostrzewa czerwona	<i>Festuca rubra</i> L.
3	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis</i> Huds.
4	Kostrzewa murawowa	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina
5	Kostrzewa nitkowata	<i>Festuca filiformis</i> Pourr.
6	Kostrzewa owcza	<i>Festuca ovina</i> L.
7	Kostrzewa trzcinowa	<i>Festuca arundinacea</i> Schreber
8	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata</i> L.
9	Mietlica biaława	<i>Agrostis gigantea</i> Roth
10	Mietlica pospolita	<i>Agrostis capillaris</i> L.
11	Mietlica psia	<i>Agrostis canina</i> L.
12	Mietlica rozłogowa	<i>Agrostis stolonifera</i> L.
13	Rajgras wyniosły (syn. r. francuski)	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl. & C. Presl
14	Stokłosa uniolowata	<i>Bromus unioloides</i> L. (syn. <i>B. catharticus</i> Vahl)
15	Tymotka dzika	<i>Phleum nodosum</i> L.
16	Tymotka łąkowa	<i>Phleum pratense</i> L.
17	Wiechlina błotna	<i>Poapalustris</i> L.
18	Wiechlina gajowa	<i>Poa nemoralis</i> L.
19	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i> L.

20	Wiechlina zwyczajna	<i>Poa trivialis</i> L.
21	Wyczyniec łąkowy	<i>Alopecurus pratensis</i> L.
22	Życica mieszańcowa (syn. rajgras oldenburski)	<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth
23	Życica trwała (syn. rajgras angielski)	<i>Lolium perenne</i> L.
24	Życica wielokwiatowa, w tym ż. wielokwiatowa westerwoldzka (syn. rajgras włoski, w tym r. holenderski)	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Inne gatunki		
1	Brukiew	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.
2	Facelia blekitna	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.
3	Kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. var. <i>viridis</i> L.
4	Rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.
D. Burak		
1	Burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
2	Burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> L.

E. Ziemniak		
1	Ziemniak	<i>Solanum tuberosum</i> L.
F. Inne		
1	Cykorja korzeniowa	<i>Cichorium intybus</i> L.

* - nie dotyczy odmian traw użytkowanych jako gazonowe

**WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN WARZYWNYCH I SADOWNICZYCH, KTÓ-
RYCH WARTOŚĆ GOSPODARCZĄ ODMIAN (WGO) BADA SIĘ PO WPISANIU
ICH DO KRAJOWEGO REJESTRU W CELU SPORZĄDZENIA
OPISOWYCH LIST ODMIAN**

Lp.	Nazwa polska	Nazwa botaniczna
ROŚLINY WARZYWNE		
1	Burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> L.
2	Cebula	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Cepa</i>
3	Fasola zwykła karłowa	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
4	Fasola zwykła tyczna	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
5	Groch siewny cukrowy	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
6	Groch siewny łuskowy – o nasionach pomarszczonych i o nasionach gładkich	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)
7	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L.
8	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L.
9	Kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> L.
10	Kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L.
11	Marchew jadalna	<i>Daucus carota</i> L.
12	Ogórek – sałatkowy i konserwowy	<i>Cucumis sativus</i> L.
13	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.
14	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
15	Pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.
16	Por	<i>Allium porrum</i> L.
17	Seler korzeniowy	<i>Apium graveolens</i> L.
18	Seler naciowy	<i>Apium graveolens</i> L.
ROŚLINY SADOWNICZE		
1	Grusza*	<i>Pyrus communis</i> L.
2	Jabłoń*	<i>Malus domestica</i> Borkh.
3	Malina właściwa	<i>Rubus idaeus</i> L.
4	Porzeczka czarna	<i>Ribes nigrum</i> L.
5	Śliwa domowa*	<i>Prunus domestica</i> L.
6	Truskawka	<i>Fragaria x ananassa</i> Duch.
7	Wiśnia *	<i>Prunus cerasus</i> L.

* - odmiany owocujące i podkłádki